

*NR. 4
Aprilie
2017*

*APARITIE
LUNARA*

MINIREVISTA COMUNITATII
EVREIESTI DIN FOCSANI

M
E
N
O
R
A

CUPRINS

1. Stiri din Israel pag.3
2. Stiri din Vrancea pag.4
3. Stiri din lume pag.5
4. Info Juridic pag.6-7
5. Pagina de istorie pag.8-9
6. Din secretele istoriei pag.10-11
7. Calendarul lunii Aprilie pag.12
8. Planeta UMOR ... pag.13

SANATATE

9. Sfatul medicului pag.14-15
10. Plante Medicinale pag.16-17
11. Reguli de bază pag.18
12. Muzee din Romania pag.19-20
13. Mozaic Stiintific ..... pag. 21-22
14. Stiati ca pag.23
15. Stiri mondene pag.24
16. Info Club pag.25

SCRISORI LA REDACTIE

17. Sub Steaua lui David,cu
Dumnezeu.....pag.26-27
18. Savanti romani pag.28
19. La pas prin tara pag.29
20. Evreii din Falticeni pag.30-31
21. Asociația Culturală a Femeilor
Evreice-Secția Focșani pag.32
22. Solicitare pentru acordarea titlului de ” Drept
al popoarelor ”
capitanului Ioan D. Popescu pag.33-35
23. VIAȚA OMULUI –
Cantuitate sau calitate.....pag 36-37

COLECTIVUL REDACTIONAL:

- **Mircea Rond –**
Presedintele C.Ev.
Focsani (Vrancea),Buzau

Harieta Rond –
- Secretara –

ADRESA REDACTIEI:

STR. OITUZ NR. 4, FOCSANI, VRANCEA.

TEL: 0237/623959

MOBIL: 0745171287

E-MAIL:

r_mircea67@yahoo.com

SITE: www.focsani.jewish.ro

E-Mail :

revistamenora1@gmail.com

STIRI DIN ISRAEL

** - Israelul și-a închis pentru cetățenii săi punctul de trecere a frontierei spre Peninsula Sinai din Egipt, în contextul temerilor privind 'iminența' unui atac terorist, a declarat un purtător de cuvânt al premierului Benjamin Netanyahu. Închiderea punctului de trecere a frontierei între Eilat, Israel, și Taba, Egipt, vine la o zi după ce agenția de contraterorism din Israel a atras atenția că există o amenințare concretă la adresa turiștilor din Sinai și i-a sfătuit pe israelieni să își anuleze planurile de a vizita zona.

** - Premierul israelian, Benjamin Netanyahu, a amenințat în ajunul Zilei Amintirii Holocaustului, să îi "distrugă" pe cei care îndeamnă la "distrugerea Israelului". "Iranul și Stat Islamic vor să ne distrugă și ura față de evrei este îndreptată astăzi împotriva statului evreu", a afirmat Benjamin Netanyahu la Memorialul Yad Vashem, la Ierusalim, referindu-se în special la organizația jihadistă.

** - Institutul Cultural Român de la Tel Aviv, în colaborare cu Arhiva de Filme Anda Zimand din cadrul Universității din Tel Aviv, vă invită la proiecția filmului documentar "Independență pentru o zi" (2003, Israel, 50 minute), regizat de Liviu Carmely. În deschiderea evenimentului, va avea loc o masă rotundă având ca subiect perspectiva evreilor originari din România asupra fenomenului Războiului de șase zile, din punct de vedere cultural și social. Vor participa: Liviu Carmely, cineast și regizor și George Gîlea, reporter la Radio România Cultural și redactor la Editura Hasefer și revista Realitatea Evreiască din cadrul Centrului de Editură și Publicistică al Federației Comunităților Evreiești din România.

** - Justiția israeliană a numit pentru prima dată, o femeie judecător la unul dintre tribunalele sale musulmane. Hana Khatib, magistrat originar din Tamra (nord), a fost numită 'cadiu', titlu atribuit judecătorilor din tribunalele islamice care judecă în principal cazuri de familie în cadrul comunității arabe israeliene musulmane. Khatib va depune jurământul în următoarele săptămâni în fața președintelui Israelului, Reuven Rivlin.

** - O persoană a fost înjunghiată mortal, iar alte două au fost rănite într-un atac terorist comis în centrul orașului Ierusalim, autorul atacului fiind arestat. Autorul atacului a fost identificat drept Jamil Tamimi, în vârstă de 57 de ani, un islamist cu domiciliul în localitatea Ras al-Amud, situată în Cisiordania. Potrivit poliției israeliene, bărbatul ar avea probleme psihice.

** - Israelul a lansat o rachetă de tip Patriot împotriva unui avion care a pătruns în spațiul său aerian dinspre Siria. Dispozitivul aviatic a fost lovit și s-a prăbușit în Înălțimile Golan, un teritoriul împărțit între Israel și Sirian, care a reprezentat mereu motiv de dispută între cele două țări.

** - Sute de deținuți palestinieni din penitenciarele israeliene au intrat în greva foamei pentru a protesta fata de condițiile de detentie, fiind vorba de unul din cele mai mari proteste din ultimii ani.

** - Un membru important al guvernului israelian, ministrul transporturilor și al informațiilor, Israel Katz, a salutat gestul purtătorului de cuvânt al Casei Albe, Sean Spicer, de a prezenta scuze după ce declarase, în contextul atacului chimic din Siria, că Adolf Hitler nu a recurs la arme chimice, comentarii care au trecut cu vederea asasinarea a milioane de evrei în camerele de gazare naziste.

** - Un tribunal l-a condamnat la doi ani de închisoare pe un fost deputat arab israelian (Basel Ghattas, 60 de ani), care a pledat vinovat de furnizarea ilegală de telefoane mobile unor deținuți palestinieni. de la închisoarea de înaltă securitate Ktziot, din sudul Israelului, în timpul unei vizite în decembrie. Ghattas va trebui totodată să plătească și o amendă de 120.000 shekeli (30.800 euro). (animanews.org)

ȘTIRI DIN VRANCEA

Xx - Căminul Cultural din comuna Vulturu a primit pianul și arhiva muzicală a dirijorului și compozitorului Ștefan Andronic. Văduva acestuia a ținut să facă această donație după ce a auzit că în localitate există un cor care îi poartă numele soțului său. Pianul la care a cântat și compus Ștefan Andronic este un instrument muzical cu o vechime de peste 100 de ani și urmează a fi restaurat.

Xx - În perioada 3 - 7 aprilie , se va derula, la nivel național cât și local, prima ediție din anul 2017 a evenimentului „Săptămâna prevenirii criminalității”.

Xx - O nouă instituție în structura Primăriei Focșani: Direcția de Asistență Socială și Medicină Școlară. Noua instituție a fost creată prin preluarea personalului de la Serviciul Public Local de Asistență Socială, Căminul pentru Persoane Vârstnice și Cantina de Ajutor Social Focșani. Noua structură va fi condusă de Mihai Ciubotaru, care a fost până în prezent directorul Serviciului Public Local de Asistență Socială Focșani (SPLAS).

Xx - La Galeriile de Artă din Focșani va avea loc vernisajul expoziției de artă plastică SALONUL DE PRIMĂVARĂ 2017. Vor expune artiștii plastici: Elena Pascu Bârhală, Laura Elena Dumitru, Ștefan Dumitru, Gheorghiușă Galan, Rodica Gherghinoiu, Viorica Oana Kalany, Gabriela Arghirescu Popa, Liviu Nedelcu, Nicolae Rădvan, Leonard Slavu și Elena Stoiciu. Curatorul evenimentului va fi Liviu Nedelcu, director al Centrului Cultural Vrancea.

Xx - CUP Salubritate S.A. a inaugurat o linie nouă de sortare a gunoiului menajer. Noua stație de sortare permite selectarea materialului din plastic de celelalte deșeuri prin desfacerea sacilor, izolarea foliei și ulterior recuperarea ei.

Xx - Militarii Garnizoanei Focșani în parteneriat cu Asociația Națională a Veteranilor de Război, filiala Vrancea și cu reprezentanții autorităților publice locale, organizează un ceremonial militar și religios cu ocazia sărbătoririi Zilei Veteranilor de Război. Festivitatea va avea loc în fața Monumentului Eroilor din cimitirul Nordic Focșani.

Xx - Militarii Garnizoanei Focșani vor sărbători Ziua Forțelor Terestre la Mausoleul Mărășești, se vor depune coroane de flori în memoria miilor de soldați din Forțele Terestre care s-au jertfit pe câmpurile de bătălie de la Soveja, Mărăști, Mărășești și Oituz, în vara anului 1917.

Xx - Adjudul, al doilea pol sahistic al Vrancei, va gazdui, in perioada 5-7 mai, a treia editie a "Cupei Pionul", la Casa de Cultura "Tudor Vornicu". Concursul va fi in sistem elvetian, 7 runde si va fi deschis pentru trei grupe de concurenti. In grupa A, vor juca seniorii cu un coeficient ELO care nu depaseste 2200. Va fi concurs omologat FIDE.

Xx – Sediul central al Bibliotecii Judetene Vrancea gazduieste un eveniment cultural de exceptie. Este vorba despre o dubla lansare de carte science fiction a autorului focsanean Florin Purluca - "Progradia" si "Prاف", ambele aparute la Editura Pavcon din Bucuresti. Invitat la acest eveniment cultural este editorul si scriitorul Constantin Pavel.

(ziare.ro)

STIRI DIN LUME

- - La doar trei ani, un băiețel ar putea concura cu cei mai cunoscuți gimnaști din lume. Arat Hosseini a reușit să uimească o lume cu calitățile lui sportive. Puștiul face șpagatul, roata, tracțiuni la bară, își balansează picioarele ca un adevărat gimnast și poate escalada un perete folosindu-se doar de brațe.
- - Diamantul uriaș "Pink Star", de 59,60 carate, a fost vândut pentru 71,2 milioane de dolari, un nou record mondial pentru o piatră prețioasă, în cadrul unei licitații organizate de Sotheby's la Hong Kong. "Pink Star" este un diamant oval, obținut prin prelucrarea unui diamant brut, de 132,50 carate, care a fost descoperit în Africa, de compania De Beers, în anul 1999.
- - O imagine a Führer-ului în uniformă militară, purtând brasarda cu zvastică și executând salut nazist "s-a strecurat" în două cărți de colorat pentru copii publicate de o editură olandeză. Cărțile au fost retrase de la vânzare, însă scandalul iscat de incident nu a putut fi mușamalizat. Cărțile au fost distribuite în Belgia și în Olanda și anunțau pe copertă că sunt dedicate fotbalului și monumentelor istorice. Lanțul de magazine Kruidvat, care le-a distribuit, a declarat pentru France Presse că a retras toate exemplarele care încă nu au fost vândute, iar editorul a promis declanșarea unei anchete interne.
- - Un fost militar (Nick Mead, în vârstă de 55 ani), care a cumpărat un tanc de pe eBay cu 30.000 a fost uimit când a găsit lingouri de câte 2 milioane de lire sterline, ascunse în interiorul acestuia. Cele cinci bucăți de aur au fost găsite în rezervorul de motorină al tancului și se crede că au fost furate de soldații irakieni, în timpul invaziei Kuweitului, în 1990.
- - Norvegia va construi primul tunel din lume destinat vaselor de mare tonaj. Acesta va avea 1,6 km și va fi săpat direct în munte. Astfel, vasele vor putea ocoli peninsula Stad, recunoscută pentru vreme extrem de nefavorabilă pentru navigat. Construcția tunelului va costa 300 de milioane de euro și va dura între 3 și 5 ani. Prin noul tunel vor putea trece vase de până la 16.000 de tone.
- - Singura construcție din lume care se întinde în două țări se afla la granița dintre Franța și Elveția. Construită în urma cu mai bine de un secol, clădirea a fost, la început, un aprozor, însă în prezent este unul dintre cele mai căutate hoteluri. Hotelul Arbez, construit chiar pe granița dintre cele două țări, se remarcă mai ales prin faptul că le oferă clienților experiențe deosebite. Pentru cei aflați în luna de miere există o cameră specială, în care linia de graniță trece chiar prin mijlocul patului matrimonial, astfel ca unul dintre soți doarme în Franța, iar celălalt în Elveția.
- - Niciodată nu e prea devreme să pornești o afacere de succes. Când avea doar 3 ani și jumătate, Ryan Hickman a mers în vizită la un centru de reciclare din California. Acela a fost momentul în care micuțul și-a dat seama care este misiunea lui în viață. Următoarea zi, i-a spus tatălui său că își va face o afacere și va strânge toate sticlele și toate dozele de la vecinii lui. Astăzi, la cei 7 ani ai săi, Ryan este CEO-ul, managerul, dar și angajatul companiei de reciclare Ryan (Ryan Recycling Company), care are 50 de clienți.
- - Rebecca Sharrock este o tânără de 27 de ani din Brisbane și este una dintre cei 80 de oameni din lume care au o memorie autobiografică superioară. Este o afecțiune rară care îi oferă acesteia o capacitate de memorare ridicată, astfel că tânăra reușește să își aducă aminte cele mai mici detalii din viața ei, incluzând aici chiar și cadoul pe care l-a primit la prima ei aniversare, iar cea mai veche amintire a sa provine de când avea doar 12 zile.

(ziaresireviste.ro)

Pensia de invaliditate

O persoană poate beneficia de pensie de invaliditate dacă este încadrată într-un grad de invaliditate prin decizie emisă de medicul expert al asigurărilor sociale, iar în cazul personalului militar de comisiile de expertiză medicomilitară de pe lângă spitalele din sistemul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, indiferent de stagiul de cotizare realizat în sistemul public de pensii.

În raport cu gradul de reducere a capacității de muncă, invaliditatea este:

1. de gradul I, caracterizată prin pierderea totală a capacității de muncă și a capacității de autoîngrijire;
2. de gradul II, caracterizată prin pierderea totală a capacității de muncă, cu păstrarea capacității de autoîngrijire;
3. de gradul III, caracterizată prin pierderea a cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, persoana putând să presteze o activitate profesională, corespunzătoare a cel mult jumătate din timpul normal de muncă.

Beneficiari:

- asigurații care și-au pierdut capacitatea de muncă din cauza unei boli obișnuite sau a unor accidente care nu au legătură cu munca;
- persoanele care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, din cauza accidentelor de muncă și bolilor profesionale, neoplaziilor, schizofreniei și SIDA;
- persoanele care au satisfăcut serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, pe durata legal stabilită, a fost concentrat, mobilizat sau în prizonierat; elevii unei școli militare/școli de agenți de poliție sau studenții ai unei instituții de învățământ din sistemul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională pentru formarea cadrelor militare, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, cu excepția liceului militar;
- elevii, ucenicii și studenții care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, ca urmare a accidentelor de muncă sau bolilor profesionale survenite în timpul și din cauza practicii profesionale;
- persoanele care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă și mării mutilați, ca urmare a participării la lupta pentru victoria Revoluției din Decembrie 1989 ori în legătură cu evenimentele revoluționare din decembrie 1989, care erau cuprinse într-un sistem de asigurări sociale anterior datei ivirii invalidității din această cauză, au dreptul la pensie de invaliditate în aceleași condiții în care se acordă pensia de invaliditate persoanelor care au suferit accidente de muncă.

Încadrarea în grad de invaliditate, revizuirea medicală și contestarea deciziei medicale asupra capacității de muncă

Încadrarea în grad de invaliditate

Evaluarea capacității de muncă, în vederea stabilirii gradului de invaliditate, se face la cererea persoanei interesate, de către medicul expert al asigurărilor sociale.

În situația personalului militar, evaluarea capacității de muncă, în vederea stabilirii gradului de invaliditate, se face la cererea comisiei de la nivelul unității din care face parte, care poate fi sesizată și de către persoana interesată, sau, în cazul persoanelor trecute în rezervă, la cererea persoanei interesate, de

către comisiile de expertiză medico-militară de pe lângă spitalele din sistemul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională.

Actele necesare încadrării în grad de invaliditate:

- cerere;
- actul de identitate;
- documente medicale din care să rezulte afecțiunile prezentate și rezultatele investigațiilor necesare pentru susținerea diagnosticului clinic și funcțional (forma clinică și stadiul evolutiv al bolii);
- adeverința eliberată de angajator care să ateste numărul de zile de concediu medical, cumulată în ultimele 12/24 de luni, cu menționarea datei ultimei zile de concediu medical;
- documentul din care să rezulte cauza invalidității;
- documentul care să ateste data ivirii invalidității, după caz.

Documentele care atestă cauza invalidității sunt, după caz:

- fișa BP2/adeverință de confirmare eliberată de direcția de sănătate publică, în caz de boală profesională;
- FIAM/proces-verbal avizat de inspectoratul teritorial de muncă ce a confirmat caracterul de muncă al accidentului sau adeverință de confirmare a înregistrării accidentului de muncă la inspectoratul teritorial de muncă, în caz de accident de muncă;
- documente medicale eliberate de medicii de specialitate care confirmă diagnosticul, în caz de schizofrenie/neoplasm/SIDA; pentru afecțiunea neoplazică se anexează și rezultatul examenului histopatologic;
- certificat emis de comisia de expertiză medico-militară, în caz de accident sau boală contractată în timpul ori din cauza îndeplinirii serviciului militar sau a școlilor militare.

Decizia medicală de încadrare într-un grad de invaliditate se emite în termen de 45 de zile de la data înregistrării cererii și se comunică în termen de 5 zile de la emitere.

Decizia medicală asupra capacității de muncă poate fi contestată, în termen de 30 de zile de la comunicare, la comisiile medicale de contestații sau la comisiile centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, după caz. Comisiile medicale de contestații funcționează în cadrul Institutului Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă.

Contestația se soluționează în termen de 45 de zile de la înregistrare. Decizia emisă în soluționarea contestației se comunică în termen de 5 zile de la data soluționării.

Deciziile comisiilor medicale de contestații și ale comisiilor centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații date în soluționarea contestațiilor pot fi atacate la instanțele judecătorești competente în termen de 30 de zile de la comunicare.

Deciziile medicale asupra capacității de muncă, precum și deciziile necontestate în termen rămân definitive.

Revizuirea medicală

Pensionarii de invaliditate sunt supuși revizuirii medicale periodic, în funcție de afecțiune, la intervale cuprinse între un an și 3 ani, până la împlinirea vârstelor standard de pensionare, la termenele stabilite de medicul expert al asigurărilor sociale sau, de către comisiile centrale de expertiză medico-militară.

.....>>>>>>

(internet- www.cnpp.ro)

EVREII DIN ODOBEȘTI- FILE DE ISTORIE

- 22 -

Bogdan Constantin Dogaru

În Județul Putna au existat mai multe detașamente de muncă obligatorie cantonate, uneori, în lagăre de muncă. Cel mai mare din Putna era **Detașamentul Exterior 101 Valea Siret**, alcătuit în mare majoritate din evrei aduși din afara județului, din diverse localități situate pe teritoriul României care lucrau în special la îndiguirea și consolidarea malurilor Siretului. În componența detașamentului vor intra însă, la 31 martie 1943 și numiții Bergher Nathan, Ițic Avram și Leibovici Isac din Odobești.

Mulți evrei au lucrat însă și în detașamentele exterioare în diferite locații aflate pe teritoriul Vechiului Regat. La Detașamentul exterior de îndiguiri de la Cotul Lung (Jud. Brăila) întâlnim pe Marcu Katz din Odobești, Leon Faibiș din Focșani, Buium Suhăr din Panciu. Conform declarației lui Marcu Katz, comandantul detașamentului, căpitanul rezervist Hudriș se purta foarte rău cu evreii pe care îi maltrata. „Menționez că în mai multe rânduri soția căpitanului Hudriș care locuia împreună cu soțul său îi spunea să nu mai bată evreii că sunt focșăneni și cunoscuți, la care rugămintă căpitanul Hudriș începea să înjure, amenințând-o cu bătaia, spunându-i să plece din fața lui”.

Au fost constituite și **detașamente de evrei pentru exploatarea forestiere**. La 4 iunie 1942 Prefectura Județului Putna solicita Marelui Stat Major să trimită **Detașamentului de Exploatare Silvică Putna**, pentru 60 de zile, un număr de 300 de evrei care urmau a fi întrebuințați după cum urmează: 100 la tăiat și fasonat lemne în pădurea Beciu (Ocolul Silvic Focșani), 100 la tăiat și fasonat lemne la exploatarea Zissu (com. Câmpuri) și 100 la tăiat și fasonat lemne pe raza Ocolului Silvic Soveja. Într-un referat din 20 septembrie 1942, întocmit de subprefectul Județului Putna, se arată unele nereguli existente la Detașamentul de exploatare de la Beciu din apropierea Odobeștiului: „Am luat contact cu d-l Inginer Inspector Petre Georgescu, șeful Ocolului Silvic Focșani, d-l Cpt. Iordănescu, Comandantul Detașamentului de Exploatare de pe lângă această Prefectură și cu d-l Dr. Lupu Samoilă, Medicul Evreilor din Detașament, din care rezultă următoarele:

Caliatea hranei și calitatea ce se dă evreilor din detașament depinde de randamentul muncii pe care o depun, întrucât aceștia sunt plătiți pe metru ster de lemne fasonat. Aceștia arată o vădită rea voință de lucru și cum în mod normal 3 oameni pot face 11 m steri lemne pe zi, evreii fac numai 1-2 metri steri, deci iată disproporția flagrantă între posibilitățile de realizare și lucrările efectuate.

D-l inspector silvic Petre Georgescu ne relatează că evreii în cauză sabotează lucrările, fug, arată rea voință, au stricat uneltele de lucru și chiar cazanul în care li se pregătea hrana, toate acestea intenționat, spre a arăta disprețul față de muncă. Cum din câștigul realizat de ei se procură și hrana, datorită celor de mai sus, este logic ca aceasta să fie slabă și insuficientă.

De(altfel), Ocolul Silvic Soveja a sesizat în repetate rânduri aceasta, Detașamentului de Exploatare de pe lângă Prefectură. Din aceste motive s-a și cerut încetarea lucrului și trimiterea evreilor în Transnistria.(...)

Scule li s-au dat dar evreii în parte le-au distrus, probabil în mod intenționat.

Cazarea ar fi fost mai bună dacă bordeiele azi existente s-ar fi amenajat cu frunzari și pământ și s-ar fi pus paie în ele după cum s-a dispus. Evreii au refuzat însă acest lucru și a trebuit ca lucrările azi existente să se facă cu forța, fiind de față și un ofițer. După plecarea ofițerului, evreii au aruncat

Din secretele istoriei

Telescopul

Telescopul (din greacă: tele = departe, skopein = a cerceta, a examina) este un instrument care colectează lumina de la un obiect îndepărtat, se concentrează într-un punct (numit focar), și produce o imagine mărită. Deși se indică cu termenul „telescop”, de obicei, telescopul optic, care operează în frecvențele luminii vizibile, există, de asemenea, telescoape sensibile la alte frecvențe ale spectrului electromagnetic.

Istoria telescopului

Telescopul este una dintre cele mai importante invenții ale omenirii. Acest dispozitiv, care a făcut ca dintr-o dată, lucrurile aflate în depărtare să pară mai apropiate, a oferit observatorilor o nouă perspectivă asupra lumii. Atunci când oamenii, curioși ce se află deasupra noastră, au îndreptat aparatul spre cer, viziunea noastră asupra Pământului și a locului nostru în Univers s-a schimbat pentru totdeauna.

Cine a inventat telescopul, rămâne încă un mister, iar începuturile lui sunt controversate. Este foarte probabil ca, datorită tehnicilor îmbunătățite de fabricare a sticlei și de șlefuire a lentilelor de la sfârșitul anilor 1500, cineva să fi ridicat două lentile și să descopere astfel ce ar putea face acestea. Prima persoană care a solicitat un brevet pentru un telescop a fost un manufacturier de ochelari olandez, pe nume Hans Lippershey. În anul 1608, Lippershey a pretins că a realizat un dispozitiv care are o putere de mărire a imaginii de trei ori. Telescopul său avea un ocular concav aliniat cu un obiectiv cu lentile convexe. Una dintre cele mai populare povestiri ale vremii susține că lui i-a venit ideea pentru designul său, după ce a privit întâmplător prin două lentile suprapuse, observând că imaginea bisericii din oraș era cu mult mai aproape decât în realitate, văzând în detaliu chiar și girueta montată pe turla bisericii. Alte istorisiri ale vremii susțin că el a furat designul de la un alt producător, pe nume Zacharias Jansen. Jansen și Lippershey locuiau în același oraș și ambii lucrau în domeniul producției de instrumente optice. Cu toate acestea, unii oameni de știință susțin că nu există nici o dovadă reală că Lippershey nu ar fi dezvoltat propriul său telescop în mod independent. Lippershey este cel care obține credit pentru inventarea telescopului, datorită faptului că a solicitat un brevet de invenție, în timp ce Jansen este creditat cu inventarea microscopului compus. Atât Lippershey cât și Jansen par să fi contribuit la dezvoltarea ambelor instrumente optice. Speculând confuzia creată, un alt olandez pe nume Jacob Metius, a aplicat pentru un brevet de telescop, câteva săptămâni mai târziu după Lippershey. În cele din urmă, guvernul olandez a refuzat ambele cereri, din cauza solicitărilor succesive de brevet. De asemenea, oficialii au mai spus că aparatul era ușor de reprodus, făcând astfel invenția dificil de brevetat. În cele din urmă, se spune că Metius a primit o mică recompensă, iar guvernul a plătit către Lippershey o taxă consistentă pentru a realiza copii după telescopul său.

În anul 1609, Galileo Galilei a auzit despre invenția din Olanda și a proiectat propriul telescop, fără să fi văzut vreodată unul. Conform istoricului canadian Stillman Drake, care a studiat munca lui Galileo Galilei și a publicat-o în cărțile sale, Galileo a adus unele îmbunătățiri privind designul inițial și și-a prezentat dispozitivul senatului venețian. Senatul, la rândul său, l-a numit pe viață ca lector la Universitatea din Padova. Galileo Galilei a fost primul care a îndreptat către cer un telescop. El a putut observa astfel munții și craterele de pe Lună, precum și o panglică de lumină difuză, care se arcuia pe cer

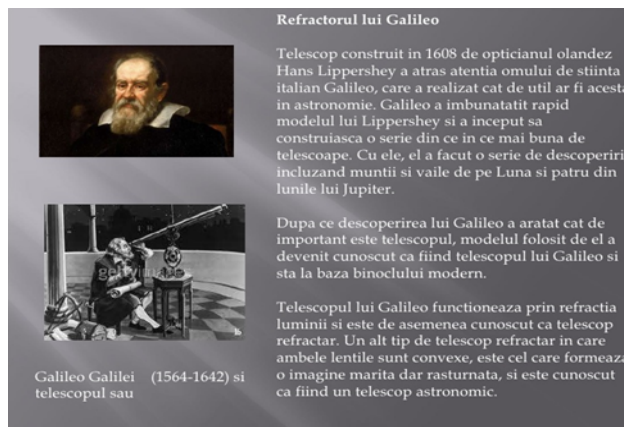
– Calea Lactee. De asemenea, el a descoperit că Soarele are pete, iar Jupiter propriul set de sateliți. Cu cât privea mai mult spre cer, cu atât era mai convins de sistemul copernician, care susținea că Pământul și celelalte planete se rotesc în jurul Soarelui. Galileo a scris o carte “Dialog despre cele două mari sisteme ale lumii – Ptolemaic și Copernician” și a dedicat-o Papei Urban VIII. Dar ideile sale au fost considerate eretice, iar Galileo a fost chemat să apară în fața Inchiziției la Roma, în anul 1633. El a căzut la înțelegere cu autoritățile și a fost condamnat la arest la domiciliu, unde a continuat să lucreze și să scrie până la moartea sa, în anul 1642.

Cu toate acestea, Galileo nu este primul care a observat Luna printr-un dispozitiv optic. Matematicianul și etnograful britanic Thomas Harriot a folosit, de asemenea, un dispozitiv optic pentru a observa Luna. Desenele Lunii realizate de el în august 1609 datează dinaintea lui Galileo, dar acestea nu au fost niciodată publicate. În alte părți ale Europei, oamenii de știință au început îmbunătățirea telescopului. Johannes Kepler, care a studiat optica, a adus îmbunătățiri telescopului, înlocuind combinația lentilă concavă – lentilă convexă cu montarea a două lentile convexe și obținând astfel mărirea câmpului vizual pentru cei care priveau prin telescop. Pe baza scrierilor lui Kepler, Isaac Newton a susținut că era mai bine să se realizeze un telescop din oglinzi decât din lentile, și astfel și-a construit celebrul său telescop reflector în anul 1668. Secole mai târziu, telescopul reflector va domina astronomia.

Cel mai mare telescop refractor construit vreodată a fost cel de la Observatorul Yerkes din Williams Bay, Wisconsin, în anul 1897. Dar lentila de sticlă de 102 cm a devenit curând depășită de oglinzi mai mari. Telescopul reflector Hooker a fost expus în anul 1917 la Observatorul Mount Wilson din Pasadena, California. Acolo, astronomul Edwin Hubble a determinat distanța față de nebuloasa Andromeda, cu mult dincolo de Calea Lactee.

În luna aprilie 1990, telescopul Hubble, aparținând oamenilor de știință de la Agenția Spațială Americană, a fost trimis în spațiu. Telescopul a primit numele după astronomul Edwin Hubble, ale cărui cercetări au pus bazele teoriei apariției Universului – Big Bang. Construcția telescopului a fost terminată mai devreme, în anul 1985, după opt ani în care s-a lucrat la construcția sa. Cu toate că lansarea sa era planificată imediat după finalizarea construcției, telescopul a rămas la sol timp de cinci ani după explozia navei spațiale Challenger în anul 1986, ajungând astfel în spațiu abia în anul 1990.

Iată că, la peste 200 de ani după ce Galileo Galilei a îndreptat telescopul său spre cer, oamenii continuă să privească în spațiu și, datorită evoluției continue a tehnologiei, în viitor avem șanse să privim mult mai departe în spațiu decât o facem în prezent.

(sursa : internet)

Calendarul lunii aprilie

- **Dr. Iulius Iancu (n. 24 martie 1920, Bacău - d. 3 aprilie 2013, Haifa)** este un poet evreu și scriitor de limba română. Între 1999 și 2004 a publicat, în patru volume, lucrarea "Noi, copiii străzii Leca" distinsă cu premii și elogiată de o seamă de personalități literare și politice din Israel și din străinătate.
- **Ernő Gáll (n. 4 aprilie 1917, Oradea - d. 18 aprilie 2000, Cluj)** a fost un filosof evreu din România, membru corespondent (1974) al Academiei Române.
- **Moshe Carmilly-Weinberger (n. 7 aprilie 1908, Budapesta - d. 26 iunie 2010, Israel)** a fost un rabin neolog și istoric din Transilvania, naturalizat român, apoi american, care a îndeplinit funcția de rabin-șef al comunității evreiești de rit neolog din Cluj (1936-1944).
- **Marco Brociner (n. 20 octombrie 1852, Iași - d. 12 aprilie 1942, Viena)** a fost un publicist și activist comunitar, evreu originar din România, stabilit ulterior în Austria. A fost de asemenea autor de romane și piese de teatru, iar ca formație - filolog (licențiat în filologie germană) și jurist, a scris în limbile română și germană.
- **Simion Iagnov (n. 13 aprilie 1892, București - d. 2 ianuarie 1958, București)** a fost un medic clinician român de origine evreiască, membru corespondent (1948) al Academiei Române. A fost profesor la Universitatea din București. S-a ocupat în special de problema patologiei clinice a sângelui, de patologia ficatului, de boala ulceroasă etc. În cercetările sale, Iagnov a folosit pe larg experimentul fiziopatologic.
- **Olga Lengyel (n. 19 octombrie 1908 - d. 15 aprilie 2001)** a fost o autoare de origine evreiască, de profesie asistentă medicală, care a supraviețuit lagărelor de concentrare de la Auschwitz și a relatat ulterior experiențele ei în cartea Cuptoarele lui Hitler (în original, Five Chimneys).
- **Zeev Sherf (n. 21 aprilie 1906 Izvor, azi Izvoarele Sucevei, Bucovina, Imperiul Austro-Ungar - d. 18 aprilie 1984)** a fost un politician social-democrat israelian originar din România, care a deținut funcția de ministru al comerțului și industriei, al finanțelor și al locuințelor și a fost deputat în Knesset-ul (Parlamentul) statului Israel. A fost cel dintâi secretar al guvernului Israelului, și a participat la redactarea declarației de independență a Israelului.
- **Constantin Ionescu Gulian (pe numele său complet Constantin Henri Ionescu-Gulian (n. 22 aprilie 1914, București - 21 august 2011)** a fost un filosof evreu român, membru titular al Academiei Române, din 1955. A studiat la Sorbona și a fost membru al Asociației sociologilor de limba franceză.
- **Edmond Deda (n. 23 aprilie 1920, București - d. 29 septembrie 2006)** a fost un compozitor de muzică ușoară, operetă, muzică pentru spectacole de teatru, muzicolog, publicist, pianist, dirijor evreu-român.
- **August Kanitz (n. 25 aprilie 1843, Lugoj - d. 30 iunie/12 iulie 1896, Cluj)** a fost un botanist maghiar de origine evreiască, membru al Academiei de Științe din Ungaria (1886) și membru corespondent al Academiei Române din 1882.
- **Ovid S. Crohmălniceanu (n. Moise Cohn, 16 august 1921, Galați - d. 27 aprilie 2000, Berlin)** a fost un critic și istoric literar român de origine evreiască. În anul 1944, a debutat în revista de stânga "Ecou!" cu un text despre poetul american Vachel Lindsay (prieten cu Carl Sandburg și Edgar Lee Masters).
- **Avigdor Arikha (născut Dlugacz, 28 aprilie 1929 la Rădăuți - 29 aprilie 2010 la Paris)** a fost un pictor, desenator, gravor, ilustrator de cărți și istoric al artelor israelian - francez, evreu originar din România.

Selectie – Andreea Panaite

-Planeta Umor-

☛ Am ajuns acasa azi-noapte tarziu.

- Unde dracu' ai umblat pana acuma?!...zbieră nevasta-mea.

- Am fost sa joc pocker cu niste amici, ii zic.

- Ai fost sa joci poker cu niste amici?! ma imita ea, poti sa-ti faci bagajul si sa pleci!!...

- Si tu la fel, ii zic, oricum asta nu mai e casa noastra!

☛ Un șofer lovește un pieton. Dupa aproape 10 metri mașina se oprește și șoferul scoate capul pe geam spunând:

– Fii atent!!!

La care pietonul răspunde:

– Da ce mă, dai înapoi?

☛ Pe o sosea nationala, un batranel isi ducea spre casa niste lemne intr-o caruta trasa de doi magari. O patrula a politiei rutiere, trece pe langa el si ca sa se distreze pornesc sirena chiar cand erau in dreptul magarilor. Astia se sperie si intra cu caruta in sant. Se da jos batranelul si incearca din rasputeri sa scoata caruta din sant. Politaii s-au oprit sa vada ce va face omul si incep sa faca misto de el. Dupa o jumătate de ceas vazand ca nu poate nicicum iesi din sant se hotarasc sa dea si ei o mana de ajutor. Pun umarul si, voinici cum sunt, din doua miscari pun din nou caruta pe drum, dupa care batranelul din suflet :

- Va multumesc dragii mei, ca numai cu doi magari nu cred ca ma puteam descurca.

☛ Un cuplu decide sa plece in Caraibe.Sotia decide sa vina mai tarziu, din cauza serviciului.

Cand sotul a ajuns la hotel, a decis sa-i scrie un mail sotiei dar a gresit o litera din adresa si mailul a fost trimis la alta adresa.Mailul ajunge, din greseala, la o vaduva ce venise tocmai de la inmormantarea sotului.Citeste mailul si lesina.In mesaj scria: "Draga mea, am ajuns bine. Probabil te va surprinde sa primești vesti de la mine pe aceasta cale, dar acum au calculator aici si poti trimite mesaje persoanelor dragi.Doar ce-am ajuns si am verificat ca totul sa fie pregatit pentru venirea ta, vinerea viitoare.Abia astept sa te vad si sper ca aceasta calatorie sa fie la fel de linistita, ca a mea. Nu-ti lua multe haine, ca aici e o caldura infernala.

☛ Un tip in stare de ebrietate, isi duce prietenii de pahar in apartamentul lui, sa-i culce... Langa pat se afla un gong.

- Ce-i cu gong-ul ala? intreaba prietenii, clatinindu-se.

- Nu-i gong, e un ceas vorbitor...

- Serios? Un ceas vorbitor?

- Ca sa va conving, priviti... spuse tipul si apucand gongul trase o lovitura puternica in el. Curand, o voce de cealalta parte a peretelui, striga:

- E trei dimineata idiotule...

☛ Într-o parcare, o femeie care se grăbea către mașina ei, vede o altă mașina fără șofer, care începe brusc să meargă. Foarte conștientă de primejdie, femeia deschide ușa, sare în mașină, și trage frâna de mână. Cand iese vede un bărbat lângă mașină.

– Mergea, dar am oprit-o – spune femeia mândră.

– Știu, răspunde barbatul, eu o împingeam.

Calusurile si bataturile (1)

Calusurile si bataturile sunt zone de piele ingrosata, intarita, moarta. Ele se formeaza pentru a proteja pielea si alte structuri de sub piele de presiune, frictiune sau traumatism. Pot avea o culoare galbuie sau spre gri, pot fi mai putin sensibile la atingere decat pielea inconjuratoare si la contact pot avea un aspect rugos (neregulat). Calusurile de pe maini si picioare la persoanele active sunt normale. Acestea devin o problema cand cresc suficient de mult pentru a fi dureroase.

Calusurile se formeaza de obicei pe maini sau picioare, desi se pot forma oriunde se exercita o presiune asupra pielii, cum ar fi in coate sau genunchi.

Calusurile pe maini se dezvoltă de obicei la baza degetelor. De obicei sunt nedureroase si pot fi utile. De exemplu, un dulgher poate dezvolta calusuri care sa-i protejeze mainile de abraziune sau de taieturi in timpul muncii. Un jucator de tenis poate sa dezvolte calusuri in palma care sa-l protejeze de presiunea sau frecarea cu manerul rachetei de tenis. Calusurile pe picioare se formeaza pe talpa, in calcai si sub degetul mare de la picior. Se formeaza frecvent in zona unde se intalnesc laba piciorului si degetul mare de la picior (unde se proiecteaza capatul distal al osului metatarsian 1).

Baturile se gasesc de obicei acolo unde degetele se freaca intre ele. Baturile au o parte interna care poate fi dura sau moale. O batatura moale se gaseste de obicei intre degetele de la picioare (de obicei intre degetele 4 si 5), in timp ce o batatura tare se gaseste frecvent la suprafata unei parti osoase a degetului de la picior (de obicei deasupra degetului 5).

Cauze

Calusurile si bataturile sunt cauzate de presiune si frecare repetata pe o zona a pielii, pe o perioada mai mare de timp. Presiunea determina moartea pielii si formarea unei suprafete tari, protectoare. O batatura moale se formeaza in acelasi fel, atunci cand transpiratia inmoaie centrul tare. Acest fenomen are loc mai ales intre degetele de la picioare. Calusurile si bataturile nu sunt cauzate de un virus si nu sunt contagioase.

Manuirea in mod regulat si frecvent, a unui obiect care exercita presiune asupra mainii, cum ar fi unelte (de gradinarit sau de tamplarie de exemplu) sau echipamentul sportiv (racheta de tenis de exemplu), determina in mod tipic aparitia de-a lungul timpului a calusurilor pe maini.

Calusurile si bataturile de pe picioare sunt cauzate de obicei de presiunea exercitata de incaltaminte. Pantofii stramti exercita presiune asupra partilor laterale ale piciorului. Pantofii cu tocuri inalte exercita presiune asupra partii din fata a piciorului.

Pantofii prea largi cauzeaza alunecarea piciorului si frecarea acestuia de pantof.

Pantofii cu talpile prea subtiri creeaza o presiune marita asupra talpii, spre deosebire de pantofii cu o talpa mai groasa. Purtarea sandalelor si a pantofilor fara sosete poate duce la o frecare mai mare. Piciorul se poate freca de o cusatura sau de o intaritura din interiorul pantofului. Sosetele care nu se potrivesc pot crea o presiune marita acolo unde soseta se aglomereaza.

Mersul in picioarele goale creeaza de asemenea calusuri.

Calusurile si bataturile se dezvoltă frecvent pe diformitati cauzate de artrita reumatoida, monturi, degetul doi indreptat in jos sau degetele de la picioare in gheara. Calusurile si bataturile de la picioare pot fi cauzate si de presiunea repetata datorata unei activitati sportive (cum ar fi calusul de la baza piciorului in piciorul de atlet), unui mers anormal, unei structuri osoase anormale cum ar fi platfusul sau osteofitele (mici excrescente osoase care se formeaza in regiunea articulara).

Simptome

Simptomele calusurilor si bataturilor includ dureri la mers sau la purtarea pantofilor si dificultati la incaltare. Presiunea si stoarcerea calusurilor si bataturilor poate determina de asemenea durere.

Se poate identifica un calus sau o batatura dupa aspect. Un calus e dur uscat, indurat (intarit) si de o culoare galbuie sau gri. Pot fi mai putin sensibile la atingere decat pielea inconjuratoare si la atingere pot avea un aspect rugos (neregulat).

O batatura tare e indurata si ferma de asemenea. Poate prezenta un inel galben si moale, cu un centru gri. O batatura moale arata ca o rana deschisa. Un calus sau o batatura pot fi confundate cu un neg. Negii sunt in general moi, durerosi cand sunt apucati si miscati latero-lateral (dintr-o parte in alta), pe cand calusurile si bataturile sunt dureroase cand se apasa direct pe ele. Alte conditii clinice care pot semana cu calusurile si bataturile includ:

- un obiect in piele, cum ar fi o aschie sub piele
- sinovita metatarsiana (inflamatiei capsulei ce captureaza articulatia de la capatul distal al metatarsului)
- un neurinom (neurinomul Morton): o tumoreta din celule nervoase
- zone de piele intarite congenitale (mostenite genetic).

Investigatii

Calusurile si bataturile sunt de obicei diagnosticate printr-un examen fizic. Daca sunt localizate la picioare, pacientul va fi rugat sa-si scoata pantofii si sosetele, apoi se examineaza picioarele. Daca au alta localizare, cum ar fi genunchi sau pe coate, specialistul va examina si aceste zone. Medicul ar putea pune intrebari despre locul de munca, despre hobby-uri si despre ce tip de incaltaminte poarta pacientul. Daca specialistul suspicioneaza o problema cu oasele de la picioare, poate solicita o radiografie a piciorului. In cazul in care calusurile si bataturile nu sunt localizate pe o suprafata osoasa sau nu este evident un punct de presiune, specialistul poate cauta si o alta cauza, cum ar fi cancerul de piele sau o cauza genetica. Daca pacientul are diabet, o arteriopatie periferica, o neuropatie periferica sau alte conditii clinice ce pot cauza probleme circulatorii sau amorteala, acestea ar trebui comunicate specialistului. Aceste maladii modifica planul de tratament. Nu este necesar tratamentul calusurilor si bataturilor, decat cand cauzeaza durere. Daca determina durere, scopul tratamentului e indepartarea presiunii sau a frecarii care determina aparitia acestora si apoi lasarea unui timp de vindecare.

(sursa : internet)

Plante medicinale și aromatice bune în bucătărie

Plantele medicinale și aromatice sunt folosite în mod tradițional în bucătărie pentru diferite scopuri: pe post de aromatizant sau colorant în prăjituri și nu numai, pentru condimentarea preparatelor sau pentru conservarea alimentelor timp îndelungat. Simple sau combinate între ele, proaspete sau uscate, plantele medicinale și aromatice pot da o savoare deosebită mâncărilor pe bază de legume și carne, supelor și sosurilor, orezului și chiar pâinii.

De asemenea, pot fi folosite pentru aseasonarea salatelor și aromatizarea oțetului, uleiului, băuturilor alcoolice și sucurilor de fructe. Felurile de mâncare vor deveni mai gustoase, mai ușor de digerat (deci mai sănătoase) și chiar cu un aspect mai plăcut, dacă sunt adăugate diferite plante medicinale și aromatice, în funcție de aromă și gust, culoare și aspect.

Ne-am gândit să vă spunem câteva cuvinte despre plantele aromatice cele mai folosite în bucătărie.

Cimbrul de cultură (*Thymus vulgaris*) este un condiment important în bucătăriile europene. Fie că este utilizat proaspăt sau uscat, gustul plăcut, dulceag-picant al cimbrului de cultură se potrivește foarte bine felurilor de mâncare mediteraneene, conferind o aromă specială, mai ales cărnii de miel. Cimbrul este un ingredient foarte important în cadrul “ierburilor de Provence”. La noi, este folosit datorită aromei sale, mai ales împreună cu carnea de porc, asociat cu usturoiul, în preparatele culinare gen fripturi și tocături. Poate da o savoare aparte cărnii de pui sau pește, caz în care aroma sa poate fi combinată cu cea a piperului și a busuiocului. În mod tradițional, se folosește la mâncărurile de iarnă: carne conservată, afumată, fasole boabe, cartofi. Datorită proprietăților sale de ameliorare a flatulenței, acesta face mâncărurile grele mai ușor digerabile. Suportă procesul fierberii mult mai bine decât alte plante aromatice. Frunzele uscate de cimbru de cultură au, în general, o aromă mai intensă decât cele proaspete.

Florile de gălbenele (*Calendula officinalis*) pot fi folosite pentru a garnisi salate și supe, conferind o aromă picantă. Puteți încerca să le adăugați omletelor sau orezului. Florile de gălbenele, datorită pigmentilor, servesc și la colorarea untului, a brânzei, a supelor și chiar în industria alimentară, ca și colorant alimentar.

Sovârgul (*Origanum vulgare*) se folosește în bucătărie ca și măghiranul (cu care este înrudit și are aceleași proprietăți aromatice) ca plantă condimentară foarte apreciată în prepararea sosurilor, supelor, salatelor, mâncărilor cu carne, a celor cu paste făinoase și pentru pizza. Dacă pomenim numai denumirea în limba italiană a sovârgului – oregano, nu trebuie să fim mirați că aceasta este planta condimentară tradițională pentru orice variantă de pizza. Datorită proprietăților sale antimicrobiene, se poate utiliza în conservarea alimentelor.

Bulbul, frunzele și semințele de fenicul (*Foeniculum vulgare*) sunt utilizate pe scară largă în bucătăria tradițională a multor țări. Bulbul poate fi consumat crud, dar și opărit, fiert în baie de aburi, sotat, fript sau chiar marinat; în bucătăria italiană este folosit crud, la salate, dar și prelucrat termic, la paste și risotto. Mai multe despre fenicul citiți în articolul nostru.

Isopul (*Hyssopus officinalis*) Această plantă aromatică din familia mentei, merită cu siguranță mai multă atenție, tocmai pentru gustul picant-aromat, ușor amărui pe care-l dă sosurilor și preparatelor din carne, înlocuind cu succes foile de dafin, alături de salvie și rozmarin. Ca adaos la preparatele culinare, acesta are proprietatea să sporească pofta de mâncare, să ajute la eliminarea gazelor din stomac și a apei

din țesuturi. Ca însoțitor al unor mâncăruri sățioase, isopul compensează efectul lor negativ asupra ficatului, împiedicând infiltrarea grasă a acestuia, drenându-l și activându-l. Frunzele proaspete, frecate cu sare și puțin oțet sau zeamă de lămâie, apoi amestecate cu unt, sunt un delicios adaos pe fripturile la grătar, pește prăjit sau la legumele fierte natur, cum sunt cartofii, fasolea verde și morcovii. Florile pot fi utilizate la ornamentarea salatelor, ca decor, iar frunzele tinere pentru aromatizarea salatelor de verdețuri și fructe. Poate fi utilizat și la prepararea felurilor de mâncare robuste, ca supa de cartofi sau de fasole, și la prepararea unei delicioase brânze de casă, a uleiurilor aromate, iar gustul lichiorului de isop merită, cu siguranță, încercat.

Usturoiul (*Allium sativum*) este o plantă cu o foarte mare valoare alimentară, cu un gust picant și o aromă inconfundabilă. Usturoiul este utilizat în bucătărie la prepararea, condimentarea sau aromatizarea unui număr mare de preparate culinare. Mai multe despre usturoi, aflați din articolul dedicat.

Salvia (*Salvia officinalis*) – ca mirodenie foarte gustoasă, salvia se întrebuintează în porții foarte mici, asemănător cimbrului, la mâncăruri grase, cum ar fi friptura de porc, de găscă sau de curcan. Și vânatul devine mai gustos prin adaosul unei frunzulițe de salvie. În prepararea brânzeturilor amestecate cu verdețuri (cu mirodenii) și a sosurilor condimentate, se folosește salvie măcar din motive de sănătate. În anumite zone, se coc „prăjituri și cozonaci de salvie”. La cocă se adaugă frunze de salvie tăiate foarte fin, asemenea anasonului. Deoarece aroma salviei este foarte delicată, dacă se folosește la mâncărurile îndelung gătite la cuptor, atunci trebuie să se adauge frunzele de salvie de-abia atunci când mâncarea este aproape gata, sau chiar gata, fiindcă altfel procesul de gătire va diminua aproape în totalitate aroma salviei.

Busuiocul (*Ocimum basilicum*) este un condiment alimentar cu aromă asemănătoare uleiului volatil de cuișoare, foarte des folosit în bucătăria mediteraneană. Se adaugă salatelor de crudități și pastelor, dar și felurilor pe bază de pește (marinat), carne și preparate din carne (mezeluri, cârnați), vânat, fasole uscată și varză acră, care sunt digerate mai ușor, având rol în combaterea spasmelor stomacale. Prin imprimarea unui gust balsamic ce evocă un amestec de lămâie, cuișoare, scorțișoară și piper negru, se adaugă în numeroase preparate de paste, pizza, în condimentarea diferitelor mâncăruri de legume cum ar fi anghinarele, broccoli, morcovii și vinetele, în salate pentru îmbunătățirea gustului de ierburi.

Condimentul sub formă de herbă recoltată înainte de înflorire, uscată și măcinată fin, la care se adaugă cimbru și puțin rozmarin, este folosit în loc de piper negru, fără a provoca usturimi pe tubul digestiv.

Aroma caracteristică a leușteanului (*Levisticum officinale*) îl face potrivit pentru murături și oțeturi aromate, supe și mâncăruri de cartofi, tocănițe, mixuri de legume, sosuri de roșii.

Chimenul (*Carum Carvi*) Chimenul este o plantă aromatică care crește în toată Europa. Se folosesc fructele care au un aspect de semilună. Este folosit la condimentarea diverselor supe și mâncăruri, la condimentarea brânzeturilor, a unor sortimente de pâine. De asemenea este folosit pentru prepararea unor băuturi alcoolice. Are acțiune calmantă.

Cicoarea (*Cichorium Intybus*) Cicoarea este o plantă comestibilă, cunoscută încă din antichitate. Frunzele seamănă cu ale păpădiei, dar cicoarea face flori albastre. Frunzele au un ușor gust amarui, se folosesc pentru asortarea unor salate dar și a unor mâncăruri. Din rădăcina de cicoare se face un binecunoscut înlocuitor de cafea. Acesta s-a fabricat la noi în țară încă de la sfârșitul secolului XIX, era cunoscut sub denumirea de Frank (numele fabricantului).

Selectie de Harieta R. (sursa internet)

Reguli de bază pentru cei de după 60 de primăveri

- Este momentul de a folosi banii economisiți în timpul vieții și nu să-i păstrezi pentru a se bucura cei care nu știu sacrificiul de a-i obține. Nu este epoca de investiții în minunățiile aparente care îți aduc numai neliniște, ci este timpul de pace și liniște.
- Lasă preocupările pentru situația financiară a copiilor și nepoților; nu te simți vinovat că ți-ai cheltuit banii pentru tine. Deja le-ai oferit tot posibilul pentru a avea o bună educație. Acuma responsabilitatea este a lor.
- Fii un pic egoist dar nu cămătar. Ieși la plimbare și fă-ți plăcerile de care te-ai privat pentru ca ceilalți să nu le lipsească tot ceea ce le era necesar.
- Să ai o viață sănătoasă, fără eforturi fizice prea mari.
- Fă gimnastică moderată și alimentează-te bine.
- Cumpără tot ce e mai bun și mai fin. În epoca asta, un obiectiv cheie este să cheltuiești banii în tine însuși, pentru gusturile și capriciile tale. Amintește-ți că după moarte banii generează numai ură și necaz.
- Nu te neliniști pentru lucruri mărunte. În viață totul trece, fie momentele bune pe care trebuie să ți le amintești, fie cele rele pe care trebuie să le uiți repede
- Independent de vârstă, menține dragostea vie mereu.
- Ai grijă și menține-te prezentabil și curat. Fii vanitos: frecventează coaforul, aranjează-ți unghiile, mergi la dermatolog, la dentist și folosește parfum și creme cu moderație. Dacă nu mai ești tânăr și frumos, fii cel puțin bine îngrijit.
- Nu fii prea modern, caută mai bine să fii clasic. Nu fii ridicol cu pieptănătura și îmbrăcăminte folosită pentru tiner
- Fii la zi. Citește cărți și ziare, ascultă radioul, urmărește programe la TV, conectează-te în internet, trimite și răspunde la email-uri, deschide povestiri din rețele sociale, cheamă prietenii.
- Respectă opiniile tinerilor, prezintă-le pe ale tale dar nu discuta cu ei în ciuda că ești convins că ei se înșală.
- Nu trăi numai din amintiri și nu folosi niciodată expresia “pe vremea mea”, căci “vremea ta este azi”
- Rezistă tentației de a trăi cu copiii sau nepoții și doar vizitează-i sau fii cu ei ca invitat. Mai bine angajează o menajeră când locuiești prin apropiere. Este mai distractiv să te distrezi cu cei din generația ta și cel mai important, să nu dai de lucru nimănui.
- Fă-ți un “hobby” ca: a călători, a te plimba, a găti, a citi, a dansa, a îngriji plante, a picta, a juca cărți cu prietenii, a te conecta în internet, a face voluntariat sau a colecționa ceva. Fă ceea ce îți place și ceea ce posibilitățile tale îți permit.
- Propune-ți mereu să înveți ceva nou și nu rămâne departe de noutățile tehnologice. Vorbește puțin și ascultă mai mult că viața și trecutul tău te interesează numai pe tine. Dacă te întreabă ceva, fii scurt și caută să vorbești numai de lucruri bune și plăcute. Niciodată nu te lamenta. Vorbește cu voce joasă și politic. Nu critica și accepta situațiile așa cum sunt. Totul este trecător.

(sursa internet- selectie : Harieta R.)

Muzee din Romania

Muzeul Național de Geologie- Bucuresti

Muzeul Național de Geologie al României este situat în sectorul 1 al Capitalei. Clădirea muzeului, declarată monument de arhitectură, a fost construită în stil neo-brâncovenesc după proiectul arhitectului Victor Ștefănescu la începutul secolului XX și a fost destinată inițial găzduirii Institutului Geologic. Regele Carol I a semnat, în 1906, decretul de înființare a institutului, act care poate fi văzut, în original, chiar în holul de la intrare al muzeului. Primul custode al colecțiilor a fost Iuliu Moisil, care era în același timp și bibliotecar al institutului. În 1964, Al. Semaka, numit custode, susține ideea valorificării colecțiilor într-un muzeu național. Încercarea de a organiza un muzeu a fost zădărnicită de bombardamente și cutremure, culminând cu cel din 4 martie 1977, când imobilul a fost grav afectat, colecțiile fiind mutate temporar într-o altă clădire. Lucrările de refacere și consolidare a clădirii au demarat în 1983. Refacerea clădirii s-a făcut întocmai, pornind de la fotografiile de epocă, deschiderea oficială a Muzeului Geologic având loc în aprilie 1990. Muzeul Național de Geologie ilustrează toate ramurile științelor geonomice, de la formarea planetelor, a mineralelor, a rocilor, a zăcămintelor de substanțe minerale utile, tectonică globală, până la evoluția vieții pe Pământ, apariția omului și interacțiunea sa cu Terra.

Uriașul patrimoniu muzeal de astăzi, ce conține circa 85.000 de eșantioane, s-a îmbogățit în timp și din donații ale instituțiilor sau ale persoanelor particulare, majoritatea geologi care au lucrat în institut și care și-au lăsat colecțiile în depozite. Însă, doar o parte din eșantioanele deținute sunt expuse în săli, aproape 90% din ele aflându-se în depozite, întrucât prezintă mai mult interes științific.

Un exemplu în acest sens sunt cei circa 1.000 de holotipi, adică fosile descrise pentru prima dată în lume pe teritoriul României, pe care cercetătorii îi folosesc ca referință în studiile lor.

Exponatele exemplifică domeniile mineralogie, petrografie și zăcămintele minerale, reprezentate în colecțiile științifice prin circa 45.000 de eșantioane.

Colecțiile Muzeului Național de Geologie dețin atât exemplare ale celor mai vechi roci, datate ca fiind de acum 1,9 miliarde de ani, sau purtând cele mai vechi urme de viață (600 milioane de ani) din subsolul țării, cât și cea mai completă colecție de roci și fosile din România.

Colecțiile muzeului se întind pe trei niveluri ce parcurg săli dedicate mineralogiei, dinamicii externe și interne a Pământului, paleobotanicii, paleontologiei, stratigrafiei, hidrogeologiei, tectonicii României, substanțelor minerale utile metalifere și nemetalifere, hidrocarburilor, geologiei României, mineralelor fluorescente și florilor de mină.

Mai exact, la subsol, sălile "Geologia României" expun colecții petrografice amenajate, astfel încât să corespundă unităților geotectonice majore, fiind destinate în primul rând specialiștilor. Mineralele fluorescente pot fi admirate într-o sală specială, amenajată la subsol, unde lumina ultravioletă transformă rocile obținute într-un spectacol de culori inedite

La parter se află sala de "Colecțiuni", deschisă publicului încă din 1908, în care se pot admira "flori de mină" aduse din Banat, Maramureș, Apuseni. În secția de stratigrafie, amenajată în mai multe săli de la etaj, este expusă istoria Pământului pe vârste, de la cele mai vechi spre cele mai noi. Fiecare eră este însoțită de hărți și de exemplificări din România, ceea ce permite crearea unei imagini clare a evoluției geologice a spațiului românesc, dar și a Terrei.

Muzeul cuprinde și alte secțiuni: dinamică externă și internă, petrografie (cu principalele tipuri de roci, unele vechi de peste un miliard de ani), zăcăminte (metalifere, cărbuni, petrol, sare), paleobotanică și paleozoologie (cu reconstituiri ale primilor hominizi și ale unor viețuitoare foarte vechi) și tectonica României.

În muzeu pot fi văzute și câteva eșantioane de foraj reprezentative pentru teritoriul țării, unele efectuate la mii de metri adâncime.

În prezent, muzeul este o secție a Institutului Geologic al României, personalul său fiind alcătuit, în marea lui majoritate, din geologi.

MOZAIC STIINTIFIC

- **Un material minune va rezolva ieftin și eficient problema lipsei apei potabile**

Experții au reușit să inventeze o metodă prin care apa mării poate fi desalinizată într-un mod ieftin și eficient, folosind o membrană de oxid de grafen care scoate sarea din apa sărată. În această etapă preliminară, tehnica este redusă la teste de laborator, dar aceste teste demonstrează că pe viitor putem transforma una dintre cele mai abundente resurse, apa de mare, în apă potabilă. Echipa care a condus acest studiu, condusă de Rahul Nair de la Universitatea Manchester din Regatul Unit, a arătat că sitele pot filtra într-un mod eficient sarea, iar următorul pas este de a compara cu filtrele cu polimeri deja existenți. Un avantaj care este observabil este diferența de cost, mult în favoarea sitelor de grafen. De asemenea, și în ceea ce privește eficiența, Nair precizează că „membranele cu dimensiunea porilor de ordinul atomilor este un pas important înainte și va deschide noi posibilități pentru îmbunătățirea eficienței tehnologiei de desalinizare”. Cercetătorul mai adaugă și faptul că „acesta este primul experiment din acest cadru”, urmând să demonstreze că există o probabilitate reală de a produce membrane de grafen la scară mare. De asemenea, această descoperire are potențialul real de a rezolva una dintre cele mai mari probleme cu care se confruntă omenirea, lipsa apei potabile. Un studiu al Națiunilor Unite precizează că, până în 2025, 14% din populația lumii se va confrunta cu lipsa apei potabile, iar multe dintre țările afectate, care se găsesc în Africa, nu-și vor putea permite uzinele costisitoare și ineficiente de filtrare a apei marine din prezent.

- **O echipă de medici chinezi a realizat o intervenție chirurgicală inedită, în care au transplatat o ureche după ce au crescut-o timp de luni de zile pe antebrațul pacientului.**

Renumitul chirurg Dr. Guo Shuzhong a efectuat această operație complexă pe pacientul cunoscut doar sub numele de Mr. Ji, intervenție care a durat o oră. Medicul a declarat că urechea a fost acceptată de organism. Mr. Ji și-a pierdut urechea într-un accident din 2015 care l-a lăsat cu răni pe partea dreaptă a feței. Deși a avut multe intervenții chirurgicale, care i-au reparat pielea feței, doctorii nu au fost capabili să îi refacă urechea. Doctorii au folosit cartilaj de la coastele acestuia, care a fost tăiat sub forma unei urechi și plantat sub pielea de la antebraț. Dr. Guo (care a efectuat și primul transplant de față din China în anul 2006), speră să repete operația și pentru alți pacienți.

- **Cercetătorii britanici au creat un fluid care, spre deosebire de restul obiectelor cunoscute, se comportă invers.** Spre exemplu, atunci când îl împingi, are tendința de a accelera în sensul invers acțiunii forței asupra lui. Descoperirea care a rezultat în urma acestui experiment este într-adevăr greu de digerat, având în vedere faptul că încalcă legile fizicii cunoscute. Dar cum poate ceva să aibă o masă negativă? Ipotetic vorbind, masa ar putea fi negativă în același mod în care electricitatea este negativă sau pozitivă. Așadar, teoretic, este posibil. A doua lege a lui Newton presupune că forța este egală cu masa înmulțită cu accelerația. Rescrierea acesteia în funcție de accelerație presupune că aceasta este egală cu forța împărțită la masă. Cu masa negativă, și accelerația ar fi negativă. De asemenea, cercetările teoretice precedente au arătat că masa negativă poate exista în univers fără să încalce legile teoriei relativității. Mai mult, mulți fizicieni consideră că masa negativă poate fi asociată cu unele dintre cele mai bizare lucruri detectate, precum energia întunecată, găurile negre și stelele neutronice. În acest studiu al cercetătorilor de la Washington State University, se susține că s-a reușit să se creeze cu ajutorul laserelor un fluid cu atomi foarte reci de rubidiu, aproape de temperatura 0 absolut. În

această stare, particulele se mișcă extrem de încet și urmează principiile mecanicii cuantice - ceea ce înseamnă că încep să se comporte ca unde, cu o locație care nu poate fi reperată cu precizie. Particulele încep să se sincronizeze și să miște la unison, formând ceea ce se numește un superfluid - o substanță care curge fără să piardă energie prin frecare. Atunci când cercetătorii au folosit un al doilea set de lasere pentru a împinge particulele au observat că „odată ce împingeam, accelera înapoi. Este ca și cum rubidiul s-ar fi lovit de un zid invizibil”, după cum precizează Michael Forbes, unul dintre cercetători.

- **Cercetătorii au creat primul uter artificial. Acesta are potențialul de a rezolva problema copiilor născuți înainte de termen.** Cercetătorii au realizat un uter artificial prin intermediul căruia au reușit să ajute la dezvoltarea mieilor născuți înainte de termen. Cercetătorii din cadrul Spitalului pentru Copii din Philadelphia au reușit să realizeze primul uter artificial. După mai multe încercări, inclusiv incubatoarele din sticlă, experții au realizat un uter artificial format dintr-o pungă de plastic conectată la mașinării de schimb gazos și senzori. Sistemul imită condițiile din uter, recipientul fiind umplut cu un lichid realizat în laborator ce imită fluidele amiotice. Având în vedere că plămânii nou-născuților înainte de termen nu sunt dezvoltați pentru a respira oxigenul atmosferic, acest pas ajută fătul să își dezvolte plămânii. De asemenea, lichidul conține toți nutrienții și factorii care favorizează creșterea copilului. Dezvoltările din medicină, din ultimi ani, au condus la scăderea ratei mortalității copiilor născuți înainte de termen. În cadrul ultimului studiu, sistemul a fost testat pe mieii născuți înainte de termen. Aceștia au fost amplasați în punga cu fluide, cordonul ombilical fiind conectat către un oxigenator ce imită placenta mamei. Procesul a permis ca inima fetusului să pompeze sânge prin corp, fără necesitatea unei pompe externe. Mielul a fost amplasat în pungă, într-un mediu izolat și steril, fiind protejat de schimbările de presiune sau lumină timp de 28 de zile, timp în care fătul s-a dezvoltat normal.

- **Cercetătorii au descoperit dovezi ale existenței celor mai vechi vietăți fungice de pe Pământ.** Aceștia au descoperit urme ale microfosilelor îngropate în rocile vulcanice de acum 2,4 miliarde de ani. Descoperirea a fost realizată în formațiunile din lavă întărită aflate la 800 de metri sub Capul de Nord al Africii de Sud, informează Science Alert. Dacă descoperirea va fi confirmată ar putea fi cea mai veche dovadă a existenței fungilor, fapt ce va schimba modul în care cercetătorii au înțeles, până în prezent, dezvoltarea primelor forme de viață de pe Pământ. Geologul Birger Rasmussen din cadrul Universității Curtin, Australia, a realizat descoperirea accidental în timp ce examina mostrele de bazalt extrase din formațiunea Ongeluk. „Căutam minerale pentru a data vechimea pietrei, atunci când atenția mi-a fost atrasă de o serie de vezicule și atunci când am mărit imaginea am observat că era vorba despre microbi fosilizați,” a declarat Rasmussen. Până în prezent, dovezile geologice sugerau că fungii au apărut în urmă cu 385 de milioane de ani, dar urmele fosilizate descoperite în roca vulcanică erau cu 2 miliarde de ani mai vechi. Cercetătorii susțin că până în prezent nu sunt siguri că este vorba despre fungi, deși semnele atestă acest lucru, însă cercetările viitoare sunt necesare pentru concluzionarea rezultatelor. Principalul aspect al cercetării este reprezentat de dezvoltarea fungilor sub apă și nu pe uscat, după cum se credea anterior. Datarea bazaltului ca fiind de acum 2,4 miliarde de ani relevă faptul că organismul a trăit înainte de „Marele eveniment de oxigenare.” Astfel, primele forme de viață ar fi evoluat pentru a supraviețui sub apă fără a avea acces la lumină sau oxigen. Echipa susține că formele de viață fungice ar fi existat prin simbioză cu alți microbi, stocând energia chimică pentru a supraviețui.

(Sursa : Descopera.ro)

Știați că...

CELE MAI CIUDATE LOCURI DIN LUME

- **Vulcanul Pu'u O'o, Hawaii** A devenit faimos din momentul în care a fost considerat vulcanul cu cea mai lungă erupție. De asemenea, a fost considerat vulcanul cel mai activ din ultimii 500 de ani. Din 1983 a erupt neîntrerupt, distrugând peste 200 de case. Din când în când, vulcanul arunca lava la 50 de metri înălțime, oferind un adevărat spectacol. La trei ani de la erupție, lava a ajuns în apele oceanului, la peste 15 kilometri de crater. O altă erupție distrugătoare a avut loc în 1990, când două asezări umane au fost distruse complet, peste 100 de case fiind puse la pământ. În ciuda faptului că este considerat un pericol constant, vulcanul atrage mii de turiști și oameni care sunt în căutare de aventuri.
- **Dealurile de Ciocolată, Filipine** Dealurile de Ciocolată, din Filipine, seamănă cu niște praline. Alții consideră că arată precum uriașe mușuroaie de cârțițe. Sunt printre cele mai ciudate și rare formațiuni geologice. Sunt 1.268 de dealuri, cu înălțimi cuprinse între 35 și 150 de metri. Dealurile au fost formate în urmă cu 2,5 miliarde de ani și există mai multe teorii. Unii pun formarea acestor dealuri pe seama activității tectonice. Conform unei legende populare, dealurile s-au format în urma unei bătălii date între doi giganti. Aceștia aruncau cu pietre și nisip unul în celălalt, iar dealurile rămase reprezintă "mizerie" rezultată de pe urma bătăliei respective.
- **Muntele Tianzi, China** Incredibil de înalte și subțiri, vârful Muntelui Tianzi, din China, reprezintă o mare curiozitate a lumii. Nimeni nu-și dă seama cum de acestea nu s-au prăbușit încă, în condițiile în care par să-și mențină echilibrul precum niște balerine pe vârful. Muntele Tianzi, din Provincia Hunan, s-a format sub apă, în urmă cu 380 de milioane de ani, și reprezintă sursa de inspirație pentru "Avatar", celebra peliculă a lui James Cameron. Apa și-a făcut culoar prin nisip și au rămas doar vârfulurile înalte, de piatră. Sunt circa 3.000 de astfel de "turnuri", unele având înălțimi de până la 1.500 de metri.
- **Pădurea de piatră Naigu, China** Pădurea de piatră acoperă o suprafață de circa 500.000 de kilometri pătrați. Cea mai spectaculoasă parte este cea din provincia Yunnan. Aceste formațiuni uimitoare se ridică direct din pământ precum niște copaci calcificați, creând iluzia unei păduri de piatră. Legenda spune că în zona respectivă s-a născut Ashima, o fată frumoasă care s-a îndrăgostit de un bărbat cu care nu avea voie să se mărite. Din cauza suferinței, Ashima s-a transformat în piatră împreună cu întreaga zonă. În realitate, pădurea s-a format în urmă cu 270 de milioane de ani, prin dizolvarea calcarului.
- **Wadi Rum, Iordania** Wadi Rum, sau Valea Lunii, este un deșert din sudul Iordaniei, zona fiind făcută cunoscută cu ocazia lansării peliculei "Lawrence al Arabiei". Zona este protejată de UNESCO, existând peste 150 de situri arheologice care oferă detalii despre evoluția vieții în Wadi Rum. Zona este ocupată de beduinii din tribul Zalabia și reprezintă o atracție pentru temerarii care vor să escaladeze vârfulurile muntoase
- **Valea Morții, Namibia** Cândva, prin Valea Morții din Namibia curgea un râu, de-a lungul căruia se afla o pădure deasă. Treptat, însă, râul a secat, lăsând în urmă o zonă aridă și fără viață. Valea Morții a devenit cea mai înaltă dună de nisip din lume și o zonă în care se mai găsesc doar urme ale strălucitoare păduri care exista cândva. Zona a fost denumită Valea Morții în momentul în care specialiștii și-au dat seama că au de a face cu un adevărat cimitir de copaci. Copacii practic s-au mumificat, condițiile nepermițându-le să se descompună. În schimb, copacii s-au pietrificat.

Xxx - Artistul Stevie Wonder se casatoreste din nou, pentru a treia oara, la 67 de ani. Aleasa sa este Tomeeka Robyn Bracy, iar nunta va avea loc pe o plaja din Jamaica, in 17 iunie. La ceremonie vor participa vedete, printre care Elton John sau Sam Smith, dar si cei noua copii ai cantaretului, rezultati din relatii cu cinci femei.

Xxx - Rapper-ul american Eminem a dat in judecata partidul aflat la putere in Noua Zeelanda, pe care il acuza ca a folosit fara autorizatie piesa sa, "Lose Yourself", in campania electorala. Aceasta piesa a rapper-ului din Detroit a fost inclusa de prestigioasa revista Rolling Stone printre cele mai bune 500 de melodii din toate timpurile si a fost recompensata cu doua premii Grammy, dar si cu un Oscar.

Xxx - Pentru a marca aniversarea unui an de la lansarea „Lemonade”, Beyonce lanseaza bursele de studiu „Formation”. Aceasta ofera patru burse la patru colegii, Berklee College of Music, Howard University, Parsons School of Design si Spelman College tinerelor femei care studiaza arta, muzica, literatura sau studii afro-americane.

Xxx - Actorul Tom Hardy este erou si in viata reala, dupa ce a ajutat la prinderea unui hot, alergand cateva strazi. Potrivit declaratiilor martorilor, Hardy parea desprins din filmele de actiune dupa modul in care s-a straduit sa prinda un barbat care a furat o bicicleta. Se pare ca doi barbati au furat o bicicleta si din nefericire au lovit o masina. Politia a incercat sa ii prinda, insa unul dintre ei a reusit sa fuga. Din pacate pentru el, actorul era de fata cand s-a petrecut acest incident, asa ca a fost prins de catre acesta, impins intr-un semn de circulatie si chiar perchezitionat pana la venirea politistilor.

Xxx - Regizorul de succes si castigatorul unui premiu Palm d’or, Jacques Audiard, va filma filmul intitulat ‘The Sisters Brothers’ pe teritoriul Romaniei. Filmările se vor petrece in Calugareni, Buftea si la Castel Film Studios pe finalul lunii august, a acestui an. Principalele staruri cinematografice care vor juca sunt Joaquin Phoenix, John C. Reilly, Jake Gyllenhaal si Riz Ahmed. Producatorii sunt John C. Reilly, Michael De Luca, Rosa Attrab, Alison Dickey si Pascal Caucheteux. Povestea western a acestui film, cu actiunea in Oregon, din anul 1951 va rezulta intr-o productie americano-franceza cu studiourile Cristian Mungiu din Bucuresti.

Xxx - „Fantastic Beasts and Where to Find Them” va avea o continuare, iar Jude Law va juca rolul lui Dumbledore. Desigur, el il interpreteaza pe celebrul si indragitul profesor in perioada in care acesta era mai tanar. J.K. Rowling a declarat ca in film va fi prezentata o parte din viata lui Dumbledore care l-a ajutat sa se formeze, el fiind un tanar cu destul de multe probleme. Totodata, ea a afirmat ca acesta il aprecia foarte mult pe Grindelwald, insa a fost socat de adevarata lui personalitate.

Xxx - La fel ca toate celebritatile de la Hollywood, Irina Shayk si Bradley Cooper au ales un nume special pentru copilul lor. Dupa ce in urma cu cateva zile s-a aflat ca cei doi au devenit parinti in urma cu doua saptamani, acum a venit momentul sa aflam si ce nume au ales cei doi pentru fetita lor. Aceasta se va numi Lea de Seine Shayk Cooper. Desigur, o multime de persoane se intreaba de ce au ales un nume frantuzesc, insa potrivit unei surse apropiate cuplului, acestia sunt „foarte fericiti si se simt binecuvantati”.

Xxx - Actorul, in varsta de 49 de ani, s-a aflat la premiera filmului ‘The Fate of the Furious’ in New York City, alaturi de colegii sai de platou, unde l-a amintit pe Paul Walker, prietenul sau. Acum, in New York, la premiera celui mai recent film din seria ‘The Fast and the Furious’, Vin Diesel a tinut un discurs in care a marturisit ca succesul acestor filme se datoreaza muncii fratelui sau, Pablo. Pablo era porecla pe care i-o atribuisese Vin lui Paul.

(Andreea Panaite)

INFO CLUB

Comunitatea Evreilor din Focsani pune la dispozitia celor interesati o bogata bibliografie despre cultura, istoria si traditia poporului evreu. La cublul comunitatii pot fi imprumutate carti, reviste, ziare, pot fi vizionate filme sau se poate asculta muzica pentru toate gusturile.

📖 Membrii comunitatii din Focsani au participat la expoziția de artă plastică - Salonul de primăvară 2017. Au expus artiștii plastici: Elena Pascu Bârhală, Laura Elena Dumitru, Ștefan Dumitru, Gheorghică Galan, Rodica Gherghinoiu, Viorica Oana Kalany, Gabriela Arghirescu Popa, Liviu Nedelcu, Nicolae Rădvan, Leonard Slavu și Elena Stoiciu. Curatorul evenimentului a fost Liviu Nedelcu, director al Centrului Cultural Vrancea.

📖 Membrii comunitatii din Focsani au participat la Sediul Central al Bibliotecii Judetene "Duiiliu Zamfirescu" Vrancea, la o dubla lansare de carte science fiction a autorului focsanean Florin Purluca - "Progradia" si "Praf", ambele aparute la Editura Pavcon din Bucuresti.

📖 Comisia Națională de Evaluare a Olimpiadei de Istorie au vizitat Sinagoga Avrum Sehter din Rm.Sarat

📖 Celebrarea sarbatorii de Pesah la comunitatea din Focsani, unde au participat membrii si asistatii comunitatii. Cu aceasta ocazie s-a deschis si expozitia de pictura Pesach - o sărbătoare a "libertății" celebrată în amintirea eliberării din sclavia egipteană și a ieșirii din Egipt sub conducerea lui Moise, dar și a suferințelor îndurate de popor în timpul peregrinării prin deșert.

📖 POVESTI DE FAMILIE S-a continuat activitatea realizata de Membrii Comunitatii Evreilor la Focsani – Aprilie 2017

Asteptam sa ne contactati in vederea unor sugestii, articole, fotografii si alte documentatii ce fac rostul a fi publicate pentru cei ce vor sa fie informati sa citeasca.

r_mircea67@yahoo.com ce_focsani@yahoo.com

Parte din informatii sunt preluate din diverse surse , reviste, website-uri sau mijloace media !!!!

Sub Steaua lui David, cu Dumnezeu (14)

Boris Druță

- Portrete de ieri și de azi ale intelectualilor evrei -

Deși primul volum al îndrumărilor halahice ale lui Țirelson „Ghedul Iehuda”(Restricțiile lui Iehuda) a văzut lumina tiparului încă în 1905 (a doua ediție în 1912), lucrările teologice de bază întemeiate pe legislația halahică au apărut în ultimile două decenii ale vieții lui. Renumitele „Aței haLevanon” au apărut în 1922 la Koloșvare (Klauzenburg) și „Maathei Lev” (Bănuielile inimii) – în 1932 la Chișinău. Culegerea de eseuri în idiș „ Ilf Far Ilf” (Ajutor pentru ajutor) a fost editată la editura ziarului chișinăuian „Unzer Zait” (Timpul nostru) sub redacția lui Z.Rozental în 1926 . Predicile în ivrit „Heghion Lev” (Cugetările inimii) au fost editate tot acolo în 1929, eseurile în ivrit „Hovos Rabonim” a apărut în culegere aparte în cinstea lui Iacov Rozengheim în Frankfurt pe Main în 1931.; I volum al culegerilor de prelegeri, cugetări agadice și responso „Lev Iehuda” a apărut la Chișinău în 1935 , al II volum a apărut postmortem în 1961 la Ierusalim. Țirelson a fost redactor și autor al culegerilor societății rabinatului chișinăuian în idiș „Loi zoi hadereh” (Nu această cale), în memoria profesorului I.Ya.Degan, Chișinău, 1924) și „Cheșenev, moșev scheinîm”(Chișinău, „ Azilul de bătrâni), la 30 de ani de la jubileul azilului de bătrâni din Chișinău Perelmuter-Kligman, 1933). Toate lucrările lui Țirelson au fost editate și reeditate de mai multe ori în Israel și SUA și sunt considerate o parte integrală a legislației galahice contemporane. În anii 1930 Țirelson acorda o deosebită atenție activității pedagogice în eșiva sa, conducea lucrul altor rabini din Basarabia (Leivi Șternberg, Bențien-Yanchev Șapiro, Iosif Epelboim ș.a.) a fost ales ca membru de onoare alcîrmuirii marii sinagogi din Viena. După anexarea Basarabiei de către URSS în 1940 rabinul Țirelson a fost persecutat în presa sovietică. Și-a găsit moartea în timpul bombardamentelor aeriene ale Chișinăului în primele zile ale războiului după versiunile răspîndite la 25 iunie sau la 6 iulie 1941. Pe cavoul, scripta rabinului Țirelson de la Cimitirul vechi evreiesc de la Sculeanca din Chișinău au fost îngropate ruloanele știrbite ale Torei și ale altor cărți sfinte. La începutul anilor 1950 o parte a cimitirului evreiesc a fost demolată, pentru a se construi o nouă șosea și mormîntul rabinului Țirelson a fost strămutat în alt loc. În 1958 toată partea de jos a cimitirului evreiesc a fost demolată pentru a se construi o piață comercială și un parc de odihnă. Monumentul de pe mormîntul lui Țirelson a fost distrus, vandalizat, iar placa funerară a fost strămutată și îngropată lângă monumentul victimelor pogromului chișinăuian din 1903. În numele lui Țirelson sunt numite străzi la Tel Aviv, Petah-Ticva, Bnei- Brac, Ramat-Șaron, Netania, Chișinău. În partea păstrată a clădirii fostei „Eșiva lui Țirelson” din Chișinău în anii 1990 a fost deschisă eșiva „Torat Emet”(Adevărul Torei). Arhiva lui Țirelson se păstrează la Biblioteca națională și universitară din Ierusalim. Nepotul de pe frate al rabinului este un vestit matematician israelit Boris Țirelson.

Strănepoata clasicului literaturii moderne Evreiești Mendele Moïher-Sforim

Elena Abramovici

Pe Elena Abramovici deseori o vedeam la manifestațiile culturale din Chișinău, de fiecare dată fiind prezentată ca strănepoata clasicului literaturii evreiești moderne Mendele Moïher- Sforim. Această femeie

Savantii romani (XXI)**Victor Toma**

În 1957, cercetătorul român Victor Toma a pus în funcțiune primul calculator electronic din Europa de Est (cu excepția URSS). Era anul în care se lansa primul satelit artificial al Pământului, Sputnik 1! Computerul no.1 din lume fusese creat în 1945 de americani.

cercetător remarcabil în domeniul electronicii, realizatorul primului calculator est-european.

Inginer român, realizatorul primului calculator est-european. S-a născut la 14 aprilie 1922 în orașul Leuva, județul Cahul, Basarabia. Se refugiază la București după „retrocedarea” Basarabiei către Uniunea Sovietică și se înscrie la Universitatea Tehnică din București, secția radiolocație, pe care o absolvă în 1945. Primii ani după absolvire îi petrece tot la Universitatea Tehnică unde a lucrat ca asistent universitar, după care a figurat pe statele de plată ale renumitului concern „Tesla” din Praga, unde a făcut prima sa invenție: releul electronic discriminator de tensiune.

Se întoarce apoi la București, unde îl găsim ca șef de lucrări și șef de laborator

ator la Institutul de Fizică Atomică-Măgurele. Aici începe în 1953 proiectarea primului calculator electronic românesc (CIFA-1). Acesta era un „pic” diferit față de cele din ziua de azi, o tempora, având în componența lui 1500 de tuburi electronice și cântărind câteva sute de kilograme. L-a prezentat într-o comunicare științifică la Dresda în 1955, dar în funcțiune a fost pus abia în 1957. Gheorghiu-Dej l-a felicitat personal pentru realizare, dar a început să fie curtat și pe plan internațional, celelalte țări socialiste apelând la serviciile și cunoștințele lui. Au urmat CIFA-2 (cu „numai” 800 de tuburi electronice, 1959) și CIFA-3 (1961), ultimul intrând în folosința Centrului de Calcul al Universității din București. Toma Victor a fost ales în 1993 membru de onoare al Academiei Române, iar în 2008 membru de onoare al Academiei Bulgare pentru contribuția la realizarea calculatorului bulgăresc Vitoșa, din vremea fructuoasei colaborări din anii '60 cu institutul bulgar condus de Kiril Boianov. Ultima lucrare a lui Toma Victor a fost informatizarea sistemului de votare din Senatul României, în martie 1993, care a funcționat până în 2005. Tot în 1962 concepe calculatorul CIFA-4.

În 1964 realizează, la Institutul de Fizică Atomică-Măgurele, primul Calculator Electronic Tranzistorizat, CET-500. Aceste calculatoare au fost folosite de diferiți beneficiari pentru rezolvarea problemelor tehnico-științifice ale vremii. Laboratorul său a devenit un centru de formare a generații întregi de matematicieni-programatori, cu toate că inginerul Toma nu a fost niciodată profesor.

După Revoluție, deși pensionar, inginerul Toma venea în fiecare zi să-și continue munca de cercetare la SIAT S.A. (fostul Centru de Cercetări pentru Automatică București, CCAB).

În 1995 a realizat, după concepție proprie, sistemul de vot electronic pentru Senatul României.

A avut peste 50 de lucrări științifice și comunicări, prezentate, printre altele, la Dresda (1955), Moscova (1958), Roma (1960), Budapesta (1962), Namur (1958, 1964). Moare la 26 noiembrie 2008, la București. Ca un semn de recunoaștere, un soare blând i-a luminat chipul înainte de a fi așezat în cripta din colțul academicienilor din cimitirul Bellu.

Parcul Natural Comana – Giurgiu

Parcul Natural Comana este o rezervatie unica in Europa, considerata a doua delta ca marime din tara noastra, dupa Delta Dunarii, formata ca urmare a confluentei Neajlovului si Argesului. Rezervatia se desfasoara pe aproximativ 24.000 de hectare si putem afirma ca avem de a face cu existenta unui ecosistem specific deltei, cunoscut sub numele de Balta Comana. Expertii pe probleme de mediu afirma la unison faptul ca supranumita „Delta de langa Bucuresti” se situeaza pe al doilea loc ca si biodiversitate, dupa Rezervatia Delta Dunarii. Parcul Natural Comana este situat la aproximativ 30 kilometri de Bucuresti, la mijlocul distantei dintre Bucuresti si Giurgiu. Accesul turistilor in zona se poate face pe drumul european E 85, Bucuresti – Giurgiu apoi pe varianta DJ 411 prin localitatea Gradistea sau pe DJ 412 prin localitatea Mihai Bravu. Parcul a fost infiintat in 2004, prin H.G. nr. 2151/2004 decizia de constituire a ariei protejate fiind adoptata in baza documentatiei tehnice si stiintifice elaborate inca din 1954, de catre Academia Romana. In urma cu jumatate de secol, specialistii au vrut sa delimiteze, in vederea protejarii, doua arii floristice si faunistice unice in Romania. Academicienii le-au numit „Rezervatia stiintifica de ghimpe” si „Rezervatia stiintifica de bujor”. In 2004, Balta Comana a fost declarata rezervatie naturala si zona de protectie avifaunistica, reunind cele doua zone de protectie. Mentionam existenta pe suprafata parcului a cinci sate: Comana, Vlad Tepes, Budeni, Falastoaca si Gradistea. Ca si particularitate distincta localnicii acestor sate nu au voie sa cultive inasa decat in zonele admise de lege, iar pasunatul animalelor se realizeaza cu anumite restrictii numai in zonele si conditiile permise de legislatia aplicabila in domeniu. Cunoscuta mai ales pentru evenimentele istorice petrecute aici, zona are un farmec aparte. Padurile de stejar si de frasin cuprind exemplare unice, vechi de sute de ani. Arealul rezervatiei cuprinde multe specii de plante si de animale protejate prin conventii internationale. Cercetatorii au identificat in aceasta zona o mare diversitate de specii in ceea ce priveste fauna si flora, considerente pentru care, parcul se bucura de un ridicat potential turistic. In ideea reliefarii si sustinerii mai pronte a afirmatiilor aliniatului precedent mentionam faptul ca parcul este considerat cea mai mare zona umeda din sudul tarii. In aceasta zona isi regasesc habitatul natural aproximativ 135 de specii de pasari, 25 specii de pesti si 27 de specii de mamifere. Exista doua tipuri de pesti, tiganusul si cleanul de Comana, care traiesc numai in zona. In ideea conservarii la un nivel cat mai inalt a ecosistemului exista un set de reguli pentru turistii sositi in aceasta zona si care doresc sa faca plimbări pe lac in sensul in care este interzisa promenada turistilor pe apa cu ambarcatiuni cu motor pentru menajarea acelor zone umede care prezinta un grad marit de sensibilitate ceea ce ar putea duce la dereglarea ecosistemelor pe Neajlov si pe Balta Comana. Turistii pot admira pitorescul si unicitatea peisajului a faunei si florei de o valoare inestimabila numai in prezenta ghidului specializat al parcului (canalele fiind periculoase, abordate fiind de necunosctori). De asemenea, turistii sositi in parc pot vizita Rezervatia de Ghimpe (*Ruscus Aculeatus*) si Rezervatia de bujor romanesc (“Padina Tatarului”), rezervatii unice in tara noastra. Ghimpele poate fi vazut in comuna Comana si zona unde este din abundenta e cunoscuta sub denumirea de “Oloaga Gradinari”. Rezervatia de bujor romanesc, se gaseste in apropierea localitatii Comana, in arealul comunei Mihai Bravu. Bujorul romanesc prezent aici are flori rosii si petale mai putine decat bujorul de gradina. Se gaseste mai ales in locurile insorite ale parcului. Pentru a celebra unicitatea rezervatiei de bujor, anual in luna mai se organizeaza „Sarbatorea Bujorului”.

(Selectie Mircea R.- Internet)

Sinagoga Mare din Fălticeni

Evreii din Fălticeni în timpul Primului Război Mondial - 2 -

Ofițerul strigă nervos: “Din toată compania numai doi știu carte! Și ăia jidani!”. După război, Avram Toivi pleacă la Ploiești, angajându-se la un unchi al său care avea cel mai mare hotel din oraș. Golda Toivi, soția lui Avram și mama lui Theodor, s-a născut tot pe strada 2 Grăniceri din Fălticeni, dar nu s-a bucurat de copilărie, rămânând orfană de război la vârsta de 8 ani, deoarece tatăl ei, Șmil Herscu, soldat în armata română, și-a dat viața luptând pentru România Mare în Primul Război Mondial. Mama ei, Rebeca, rămasă văduvă cu cinci fete, a decis să trimită pe două dintre ele la un cămin de copii din București. Iată, destine zbuciumate.

Un alt portret de erou este și acela al lui David Weintraub din Fălticeni care s-a născut într-o familie de evrei de cultură germană și care, după ce și-a făcut studiile la Politehnica din Charlottenburg, s-a întors ca inginer în România. Făcând stagiul militar, a fost încadrat ca plutonier rezervist în Regimentul 32 Infanterie, iar când s-a declanșat Primul Război Mondial a fost trimis împreună cu regimentul său să țină linia de apărare Câmpulung Muscel – Brașov. După o mai lungă perioadă în care nu se mai știa nimic de el, tatăl său, Yakob Weintraub, a plecat la București să afle de la Comandamentul Diviziei dacă sunt știri despre fiul său. A fost informat că a dezertat la nemți și că a fost condamnat la moarte în urma unui proces militar. Tatăl său, cunoscându-și fiul, nu a crezut așa ceva și a dat anunț la singurul ziar din acele vremuri rugând că, dacă știe cineva ceva, să-l anunțe. După numai trei zile a primit o scrisoare de la preotul Ioan Rautescu din satul Dragoslavele, lângă Câmpulung Muscel, prin care i se spunea că David murise în curtea acelui preot care l-a îngropat temporar în curte. Yakob a cerut armatei să revizuiască procesul. David Weintraub este declarat erou, iar după război este reîngropat în cimitirul Filantropia, preotul rămânând un bun prieten al familiei. Aproape de David Weintraub, în aceeași parcelă a eroilor din cimitirul Filantropia, este înmormântat maiorul Solomon Camerman, mort tot în Primul Război Mondial. Enumerarea poate continua cu exemplul unui căpitan doctor evreu (din păcate nu îi știu numele) care a participat în campania din Bulgaria în 1913, fiind decorat cu ordinul “Trecerea Dunării”, dar s-a evidențiat prin fapte de vitejie și în Primul Război Mondial. Un alt evreu din Fălticeni, Isaac, a participat la luptele de la Mărășești, fiind rănit și decorat cu ordinul “Bărbăție și Credință” clasa a II-a. Mulți alți evrei și-au făcut stagiul militar și au slujit armata română până când Antonescu a dat un decret prin care evreii n-au mai putut servi armata. Și după război, comunitatea cultului mozaic din Fălticeni a avut o activitate bogată, manifestată prin acte de binefacere și acte de cultură. Astfel, Societatea Femeilor Evreice s-a implicat în acțiuni caritabile și de strângere de fonduri pentru populația nevoiașă (cum să fie altfel după un război?). De asemenea, ofereau ajutor financiar pentru Spitalul Israelit, iar prin Balul Crucii Roșii se strângeau fonduri pentru nevoile medicale. Școala Israelită se ocupa de activitățile culturale. De o mare importanță era iarmarocul de la Sankt Elias din Fălticeni, prin care se dădea mână liberă comerțului. Nu pot să nu fac referire și la perioada imediată de după război,

Întrucât destinul oamenilor nu s-a oprit brusc, ca și când tai o pâine în două, o parte aparține războiului, iar cealaltă fierberilor și frământărilor din societate. Mi se pare prea bruscă încheierea. Mă opresc acum la destinul unor evrei din Fălticeni care au locuit pe Strada Mare, într-o casă în care astăzi locuiește dna prof. Mioara Gafencu, care a și dedicat două cărți acestei familii și casei ce stă drept mărturie vieții lor. În Fălticeni erau cunoscuți și respectați: un evreu care avea un magazin de coloniale, dr. Haimovici, farmacistul Lazăr Ofenberg, dar mai ales dr. Jean Zwiebel, născut în anul 1875. Dr. Zwiebel a copilărit la Fălticeni, unde a și învățat, la Gimnaziul “Alecă Donici”. Isidor Zwiebel, “comersant, supus român” avea pașaport valabil 11 luni, astfel explicându-se faptul că fiul său a studiat la Viena. Dr. Jean Zwiebel și-a practicat meseria la Fălticeni, unde s-a și căsătorit cu Florette Last, fiica bancherului Samuel Last. Cei doi au avut doi copii, Mitu Zwiebel și Margareta, care au crescut în casa despre care făceam pomenire, construită înainte de război, după cum arată și piatra pe care scrie “Dr. J.Z., 1914”. Dr. Zwiebel, om mic de statură, dar cu viziuni mari, s-a implicat activ în viața comunității. A donat suma de 2500 lei pentru a se putea cumpăra un avion pentru județul Fălticeni, a donat o importantă sumă pentru Muzeul Fălticeni, alături de Eugen Lovinescu, Artur Gorovei, A. Stino și mulți alții, cât și pentru tribunalul de la Baia. Inițiativele evreilor nu erau văzute cu ochi buni de toată lumea, astfel, maiorul Mărculescu a făcut un denunț la Ministerul de Interne (“Jidani spioni din Fălticeni”).

În continuare aș dori să acord câteva rânduri lui Mitu Zwiebel, fiul dr. Jean Zwiebel și al Florencei Last, un tânăr pasionat de carte și de studiul stelelor, care din păcate s-a născut infirm și a murit la numai 27 de ani, producând o mare suferință familiei. Mitu Zwiebel, imobilizat în neputința sa fizică, m-a impresionat prin pasiunea sa pentru studiu, pentru marile întrebări pe care și le punea. Între anii 1916-1925 a scris mai multe poezii care au fost publicate postum de tatăl său, la Institutul Grafic “Saidman” din Fălticeni, bucurându-se de o prefață scrisă de Eugen Lovinescu și de amintirea sa în „Dicționarul neconvențional al scriitorilor evrei de limbă română” întocmit de Alexandru Mirodan, rămânând astfel pe veci recunoscut ca o pagină autentică a literaturii fălticenene. O altă pasiune a sa, după citit, era studierea stelelor, care îl ținea treaz noapte de noapte. Ceea ce este demn de luat în seamă este faptul că Mitu Zwiebel din Fălticeni, efectuând calcule matematice și astronomice, a descoperit o stea, lucru confirmat de Observatorul astronomic din Copenhaga, ceea ce l-a făcut pe tatăl său să treacă de la stări de bucurie imensă la tristețe și să se întrebe ce ar fi ajuns Mitu dacă s-ar fi născut sănătos și ar fi trăit mai mult, după cum povestea farmacistul Ofenberg. În încheiere vreau să subliniez modul în care evreii au contribuit la progres, la dezvoltarea culturii și științei, datorită inteligenței cu care au fost înzestrați. Astfel, în rândul oamenilor de cultură și știință se înscrie vestitul financiar Jacques Elias, care prin testamentul întocmit în anul 1914 lasă întreaga sa avere, evaluată în anul 1923 la peste un miliard de lei, Academiei Române (forumul suprem științific și cultural). La fel, Aristide Blank, alt bancher evreu, susținea în aceeași perioadă editarea de lucrări din diverse domenii științifice și culturale, prin editura Cultura Națională. Inteligența evreiască s-a manifestat în literatură, prin scrierile lui Barbu Lăzăreanu, Alexandru Graur, Aurel Candrea și mulți alții. Foarte apreciat era povestitorul popular Cilibi Moise, cât și dramaturgul Ronetti Roman. Indiferent cine suntem, cum suntem, cum arătam ori cum ne numim, important este ceea ce facem în această lume mare atât de mică. Important este să nu trebuiască să ne unească un război, ci visele, speranțele și frumosul din noi și dimprejurul nostru.

LENUȚA RUSU,
Fălticeni

Asociația Culturală a Femeilor Evreice-Secția Focșani

arhivist Bogdan C. Dogaru

În perioada interbelică, în urbea de pe Milcov au funcționat mai multe organizații evreiești între care și Asociația Culturală a Femeilor Evreice. Scopurile declarate ale societății erau: promovarea idealului sionist, dezvoltarea culturii evreiești prin conferințe, seminarii, șezători, cursuri, publicații, propagarea limbii ebraice, înființarea unor grădinițe pentru copiii din București și din provincie, colectarea de bani pentru Fondul Național Evreiesc. În plan extern se acționa mai cu seamă în Palestina: „Participăm la reclădirea Căminului Național Evreesc prin îndrumarea femeilor spre muncă productivă creînd și întreținând instituții de educație casnică și agricolă. Asistența mamei și a copilului prin: instituții de puericultură, centre de educare a tinerelor mame (Jerusalim, Tel Aviv, Haifa etc.). Asistență socială productivă prin cursuri pentru profesioni orășenești.

Școală de educație casnică: Hostel în Tel Aviv. Școli de agricultură: Nahalal și Ajanoth, lângă Ness Zionah, Fermele Afuleh, Talpioth, Nachlath Jehuda, Schechunoth Borocho, Petach-Ticwah, etc.

Echipe ambulante pentru organizarea națională a gospodăriilor orășenești și rurale.”

Adunarea Generală a asociației din 29 decembrie 1935 a ales următorul comitet de conducere: Tinca Cremnitzer-președintă, Sura Strulovici, Clara Dr. Carniol, J. Genander, Aneta Farm. Rudic-vicepreședinte, Erna Cioară Kapolovici-casieră, Bela Grinberg, Otilia Goldstein și d-ra Av. I. Hofman-secretare, Fila Haimovici, Roza Hofmann, Fița Segall, precum și 10 membre consiliere. Centrala ACFE de la București a ratificat alegerea noii conduceri. Cotizația lunară care trebuia achitată de fiecare membră în parte a fost fixată la 10 lei. Președinta asociației, Tinca Cremnitzer s-a oferit a inaugura o serie de prelegeri pentru membre prezentând aspecte din istoria evreilor. De altfel prima șezătoare culturală a avut loc la 19 ianuarie 1936, începând cu ora 17 în localul Dispensarului Israelit din str. Gr. Bălănescu. Referitor la activitatea desfășurată pe linia mișcării sioniste amintim că vicepreședinta ACFE-Focșani, Jenette Genander a fost delegată ca reprezentantă a asociației în noul comisariat al Fondului Național Evreiesc din urbea de pe Milcov .

A doua șezătoare culturală organizată de ACFE-Focșani s-a ținut tot la sediul Dispensarului „Regele Ferdinand” de pe str. Grigore Bălănescu, la 2 februarie 1936. Cu acest prilej domnișoara avocat R. Hofman a conferențiat despre „Evreii din Abisinia” .Organizația feminină edita și un periodic în care publica știri despre activitatea sa și prezenta modalitatea concretă de îndeplinire a unor obiective. De exemplu în nr. 11/28 iunie 1936 al Buletinului ACFE-Focșani erau expuse pe scurt rezultatele acțiunilor întreprinse: „Am reușit să obținem anexarea la colonia școlară de la Techerghiol a unui număr de 9 copii, din care prima serie va pleca duminică 28 crt. Întreținerea la mare o lună, drumul și complectarea echipamentului fiecărui copil am preluat-o asupra Asociației. Mulțumită sprijinului Dv. 9 copii de oameni nevoiași se vor întoarce peste o lună întăriți și refăcuți.

Suntem pe cale să angajăm o profesoară de ebraică specializată pentru grădinița de copii. Această institutoare, care va trebui să aibă studiile și practica necesară pentru ca educarea micilor vlăstare să se facă cât mai armonios din punctul de vedere al ebraizării, va fi plătită integral tot numai de Asociația noastră. Comunitatea nu are această posibilitate. În vederea procurării sumelor necesare coloniei de copii, vom da împreună cu Asoc. Macabi o Nocturnă Sportivă, Sâmbătă 4 iulie a.c. Vă rugăm să primiți bine comisiunile noastre și să ne acordați obolul Dv. neprecupețit. Mulțumim D-lui Frohlichman pentru donația de 4 per. sandale făcute copiilor ce pleacă în colonie” .

Solicitare pentru acordarea titlului de ” Drept al popoarelor ” capitanului Ioan D. Popescu (I)

Domnule Director al Muzeului Yad Vashem

In anii grei ai celui de al II-lea razboi mondial, cand tavalugul nenorocirilor s-a rostogolit peste tari si popoare, au existat si oameni lucizi, care ignorand imprejurari critice, dispozitii sau ordine aberante, si periclitandu-si adeseori propriul staut conferit prin natura functiilor detinute, si-au pastrat uzul ratiunii si au facut mult bine semenilor lor aflati in dificultate. Unul dintre acestia a fost un distins ofiter al armatei romane, unchiul meu, capitanul Ioan D. Popescu. Acesta in calitate de sef al chesturii municipiului Tiraspol in perioada august 1941 – aprilie 1944 a salvat de la moarte cca 5000 de evrei. Va prezint pe scurt biografia lui I. D. Popescu si actiunile sale de salvare a evreilor asa cum rezulta din memoriile sale si din declaratiile unor evrei care au trait acele vremuri zbuciumate.

Va rog respectuos ca pentru aceste fapte de omenie sa-i fie acordat post mortem titlul de ” Drept al popoarelor ” si un loc in muzeul Yad Vashem.

I. D. Popescu s-a nascut la data de 21 iunie 1914 in comuna Horodnicul de Jos, jud. Suceava-Romania si s-a stins din viata la 5 februarie 1988, in orasul Radauti.

In ziua cand s-a nascut, tata lui mergea pe frontul din Italia, s-a intors din drumul spre Radauti si si-a vazut copilul pentru prima si ultima data!

La varsta de doi ani ramane orfan de tata care s-a pierdut pe frontul din Italia in primul razboi mondial si isi petrece copilaria alaturi de cei 11 frati ai mamei lui, lucrand ca argat la un vecin mai instarit.

In perioada 1921-1924 urmeaza cursurile scolii generale din Horodnicul de Jos .Intre anii 1924-1932 este elev la liceul din Cotmani, jud. Cernauti.Dupa bacalaureat intre anii 1932-1936 urmeaza facultatea de Drept din Bucuresti unde indeplineste si functia de presedinte al asociatiei studentilor orfani.

In perioada 1936-1939 urmeaza Scoala de ogiteri de jandarmi din bucuresti.

Ca jandarm isi incepe cariera in judetul Prahova, dupa care este trimis la Centrul de instructie din Cernauti. Ulterior i se incredinteaza pe rand functia de comandant cu paza depozitelor petroliere Constannta – Port si Pallas si a inchisorii militare nr.1 ”Malmaison” din Bucuresti unde in general erau gazduiti legionari si comunisti.De aici este transferat la paza Uzinelor din Resita, unde participa la dejucarea rebeliunii legionare din iunie 1941 din Timisoara.

A fost transferat apoi, in calitate de comandant, la Barlad, unde a primit ordinul de detasare in Basarabia, via Basarabeasca – Tighina – Tiraspol.Ajuns la Tiraspol, la 11 august 1941, in imprejurarile exceptionale ce au urmat intrarii Romaniei in razboi si a campaniei din Rasarit, I. D. Popescu a primit, din partea comandantului chesturii municipiului Tiraspol, colonelul inspector Brosteanu, ordinul de a executa pe cei 4300 de evrei adunati de nemti din zona frontului si concentrati in niste baraci pe malul Nistrului. Ca ofiter cu pregatire si juridica a refuzat sa se supuna acelei despozitii nebunesti, invocand motivul ca nu dispunea de ordin scris sau de o sentinta de condamnare la moarte, pentru fiecare persoana in parte, rezultata in urma unui proces oficial. Din aceasta cauza a fost etichetat comunist si ”jidovit” si s-a facut raport cu recomandarea de a fi trimis pe front in linia I-a. Numai ca, guvernatorul Transnistriei din acel moment, Alexianu, afland de conduita ofiterului, pe care a considerat-o probabil fireasca, l-a felicitat si l-a numit pe I. D. Popescu comandant al Chesturii municipiului Tiraspol.

În această funcție a creat un ghetou pentru cei 4300 de evrei pe care i-a salvat de la moarte, a unificat toate ghetourile preexistente, a numit în fruntea ghetoului un comitet de evrei a cărui președinte a fost Dr. Goltzman din Iași. Ghetoul era pazit de raufacatori, iar evreii aveau permisiune și puteau lucra în oraș. Unii evrei au putut circula în toată Transnistria cum a fost cazul evreului Gotlieb din Radauti caruia i-a dat un permis de liberă trecere. Aceasta a mers tocmai la Bug pentru a-și căuta soția și copiii pe care i-a găsit și i-a adus la adăpost în ghetoul din Tiraspol. Pe unii evrei i-a numit chiar în funcții de conducere cum a fost cazul evreului Bernard Fux ce a îndeplinit funcția de director al Oficiului pentru export. Evreii grav bolnavi erau internați în spitalele din Tiraspol sau, fapt incredibil trimisi la spitale în Odesa cu mașina chesturii. E de prisos să adăugăm o comparație cu modul cum au fost tratați evreii în alte părți.

Multi evrei fugeau din alte lagăre și se ascundeau în ghetoul din Tiraspol. Aici I.D. Popescu cerea să fie lăsați în pace ca și așa ” e prea mare tragedia”, și încerca să le ridice moralul. Odată cu ocazia sărbătorilor evreiești i-a încurajat și le-a spus să nu-și piardă speranța. Moment în care toată lumea a început să plângă.

În iarna anului 1942-1943, în mare conspirativitate cu alți ofițeri români a făcut pierdută urma unui tren cu 873 de copii evrei orfani de ambii părinți din ghetourile din Bersad și Balta. Într-un tren alăturat se aflau niște militari nemți care vroiau să-i extermine cu grenadele pe micuții evrei. Oare câți din aceștia au știut vreodată cine le-a fost ingerul pazitor?

În mod asemănător în noaptea de 17 / 18 martie 1944 în mare secret împreună cu alți ofițeri români a repatriat peste Nistru un lagăr cu 700 de deținuți politici de la Vapniarka. În aceeași noapte întregul lagăr de deținuți politici de la Rabnita a fost exterminat de nemți. În primăvara anului 1944 a venit ordinul de repatriere a copiilor evrei sub 16 ani. I.D. Popescu a repatriat atunci pe aproape toți evreii chiar dacă unii aveau peste 50 de ani.

În perioada cât I.D. Popescu a fost șeful chesturii din Tiraspol, respectiv august 1941 – 4 aprilie 1944, la Tiraspol și în împrejurimi nu s-au comis atrocități asupra evreilor. Ca dovadă că lucrurile stau așa, acum după jumătate de secol când și în România oamenii sunt liberi să spună adevărul, nu a apărut în presa nici măcar un articol despre orori suferite de evrei la Tiraspol. Întors la București i s-a încredințat comanda militară pentru circumscriptiile 26, 27 și 29, în probleme de bombardamente militare, iar pe 24 august 1944 a condus operațiunile de capturare a misiunii aviatice germane.

Pentru meritele sale ca ofițer al MAI (Ministerul Afacerilor Interne) a fost citat pe întreaga armată de operații, cu ordinul de zi nr.11/1944 al Ministerului de război.

După ce a trecut în țară unul din evreii repatriați i s-a adresat astfel:

“- Domnule locotenent, sunt avocatul Frankel Lazar din Radauti. Sunt nespuse de fericit că după atâtea ani văd un ofițer român, un frate român din mandra noastră armată română. Sunt nespuse de fericit că am ajuns să calc din nou pe pământul sfânt al țării mele, pământul pe care m-am născut. Sunt fericit să văd în sfârșit cerul patriei mele.”

“- Domnule avocat sunt încântat și mandru de sentimentele pe care le nutriți pentru iubita noastră patrie. Dacă aceste sentimente și gânduri au rămas nealterate după încercările prin care imi închipui că ați trecut, vă felicit și vă zic bine ați venit.”

Continuăm scurta biografie menționăm că în toamna anului 1947 I.D. Popescu a fost numit comandantul Legiunii de jandarmi Radauti, unde printre altele avea de rezolvat problemele care se

iveau la granita sovieto-romana, a bandelor de talhari si a fostelor grupari de partizani, a unor ordine aberante cum ar fi stramutarea unor locuitori in alte zone ale tarii, trimiterea la executie a circa 260-270 de cetateni pentru convingerile lor politice anterioare instaurarii comunismului. Cum nu a dat curs acestor aberatii din 1948 a fost trecut in rezerva "ca plus de efectiv". Masura l-a afectat moral si i-a subrezit sanatatea. S-a imbolnavit de paratifos si de alte complicatii. A stat in spital la Bucuresti sase luni. Aici a fost vizitat de dr. evreu Rachmuth din Radauti, care l-a imbarbatat spunandu-i ca la temple se oficia in fiecare seara slujba mare cu 12 lumanari pentru sanatatea sa si ca Joint-ul si comunitatea evreiasca ii puneau la dispozitie orice suma de bani si un avion spre a fi trimis la tratament in Elvetia. Chiar daca nu a plecat in Elvetia din pricina vremii sau a vremurilor nefavorabile, gestul ramane elocvent. Dupa trei ani de activitate civila ca avocat pe 19 octombrie 1951 este arestat si intemnitat la Iasi. Abia la procesul care are loc in mai 1952 in cadrul Tribunalului Militar din Iasi avea sa afle ca a fost invinuit pentru "favorizarea infractorului".

Cauza ? In 1948 a fost vizitat de un fost soldat de al sau (Cenusa Constantin din Putna) care dupa aceea trecuse de partea luptatorilor ce opuneau rezistenta anticomunista. La proces au fost adusi ca martori, Cenusa, sotia acestuia si dr Goltzman din Iasi fostul director al ghetoului din Tiraspol. Dupa audierea acestora si clarificarea situatiei, fostul ofiter a fost eliberat. Merita de mentionat ca dupa marturia lui Goltzman toata sala Tribunalului militar din Iasi a inceput a plange. Ulterior a lucrat ca avocat la tribunalul din Radauti apoi ca jurist consult la diferite intreprinderi pana la pensionare in anul 1975.

Pentru meritele sale, ca ofiter MAI (Ministerul Afacerilor Interne), a fost citat pe intreaga armata de operatii cu Ordinul de zi nr.11/1944 al ministerului de Razboi, Ordinul de zi nr.32/1946 al Inspectoratului General al Jandarmeriei si cu medalia "Barbatie si credinta" clasa I, nr.18/15 mai 1946, oferit de regale Mihai.

Despre omenia de care a dat dovada in relatiile cu populatie evreiasca la Tiraspol, la inmormantarea sa a vorbit un reprezentant al Federatiei Comunitatilor Evreiesti din Romania. In amintirea acestui "print al tolerantei", Federatia Comunitatilor Evreiesti din Romania a montat pe casa nr.37 de pe strada Calea Cernautilor din Radauti, acolo unde a trait I.D. Popescu, o placuta comemorativa care a fost dezvelita, in prezenta autoritatilor locale si a unui numeros public, in ziua de 6 iulie 2001. La acest eveniment si la o emisiune TVR a vorbit despre I.D. Popescu, D-na Miriam Bercovici, ea insasi victima a deportarilor in Transnistria.

I.D. Popescu a fost casatorit cu profesoara Galina Nicolaevna fica unui preot pe care a cunoscut-o la Tiraspol. Amandoi au fost oameni corecti si modesti. Nu au avut copii si nu au acumulat averi.

Intotdeauna i-au ajutat pe cei in suferinta. In satul natal si in randul populatiei evreiesti originara din Bucovina, I.D. Popescu este o legenda vie.

In calitate de rude apropiate, am mostenit de la I.D. Popescu, casa parinteasca din Horodnicul de Jos, o parte din bunurile materiale, peste 500 pagini de memorii din perioada celui de al II-le razboi mondial si declaratiile unor evrei referitoare la comportamentul sau, cu rugamintea ca atunci cand va fi posibil sa le fac cunoscute.

Este o onoare pentru mine sa va aduc la cuinostinta aceste fapte. Anexez in original marturiile unor evrei care au trait acele vremuri zbuciumate.

Nutresc speranta ca faptele lui I.D. Popescu li se va gasi un locusor in muzeul Yad Vashem si ca in viitor omenirea va cunoaste asemenea fapte numai din muzee.

Prof. Dimitrie Olenici

CE TREBUIE SĂ PREFERĂM?

De multe ori citim în ziare sau în mass media o știre despre un medicament sau o tehnică care prelungeste viața.

Statisticile din toate țările încearcă să ne arate, că în ultimii ani s-a prelungit viața omului, făcându-se o medie în țările din vestul Europei, unde rata de mortalitate la bărbați este de 83 de ani, iar la femei 88 de ani, pe când în România media este de 68 de ani la bărbați și 73 de ani la femei, existând în acest sens și un tabel care arată locul ocupat de fiecare țară în domeniul de mortalitate și media de vârstă.

În ultimii ani s-a creat o statistică mai complexă, care reliefează, pe lângă media de vârstă – cât trăiesc oamenii în fiecare țară – și câți ani omul a avut un nivel de trai mai scăzut, acest lucru ne arată, cum specialiștii încep să pună accent nu numai pe media de vârstă ca viață, ci și pe media de vârstă ca suferință și anume – dacă Israel se află pe locul 5 în lume ca medie de vârstă – care reprezintă 82 de ani la bărbați și 86 de ani la femei – într-o medie de 11 ani, oamenii au trăit în suferință, dureri, cum ar fi: dureri de spate, reumatism, probleme cardiace și probleme de diabet de tipul II (eu nu știu dacă în acești 11 ani de suferință s-au încadrat și persoanele cu o calitate de viață redusă în totalitate, cum ar fi: toate felurile de demență, problema de parkinson și persoane care sunt diagnosticate cu multiplescleroză, sau care au suferit un accident vascular destul de grav și sunt imobilizați la pat).

Dacă această categorie de persoane a fost luată în calcul sau ei sunt categorisiți separat, aceștia, din punctul meu de vedere, nu mai pot fi independenți sau să judece cum trebuie, să aibă o libertate de alegere și din păcate numărul lor crește de la an la an, cu cât crește vârsta și mortalitatea, ajungând astăzi la un procent între 3 și 5% din întreaga populație.

Întrebarea mea este până unde și până când, noi ca oameni, trebuie să ne străduim și să înțelegem că viața, înainte de toate, este atributul cel mai de preț și pentru a trăi trebuie respectată cu strictețe linia medicală.

Dilema aceasta mă ține la curent de când am început viața profesională ca psiholog și ca om.

Atunci în tinerețea mea, mă gândeam într-un mod filozofic despre semnificația vieții și ce poate să mai aibă un om căruia i s-a luat dreptul de gândire sau de independența de a decide singur și de a fi pe picioarele lui. Ce poate face un om fără aceste lucruri?

Am răscolit diferite reviste sau ziare de specialitate pe care le-am publicat cu 25 de ani înainte sau mai mult și am găsit un articol care se leagă de această problemă. Dau câteva exemple pe care le-am întâlnit în articolul meu:

Anton a fost internat în spital după o insuficiență renală și cardiacă. Medicii au evaluat situația și au ajuns la concluzia că inima lui funcționează doar în proporție de 10 – 15%, apreciind că nu va mai avea de trăit mai mult de un an de zile.

Anton avea vârsta de 57 de ani, când într-o zi, după o ceartă puternică cu prietena lui de-o viață a căzut, suferind un atac cerebral.

El a fost o fire veselă, căruia i-a plăcut foarte mult viața, petrecerile, plimbările și cel mai mult femeile. Ultima lui relație cu această prietenă, i-a fost fatală, întrucât era foarte posesivă. Cu toate că medicii i-au pus restricții să nu se mai enerveze, să aibă mai mult control asupra stării lui și bineînțeles să se abțină de la relații sexuale măcar o perioadă scurtă, el nu vrut să asculte. Și cum în fața destinului nu te poți pune, a ajuns pe patul spitalului, fiind atât de slăbit încât, atunci când trebuia să meargă la toaletă,

doar pentru câțiva metri se obosea foarte tare. Nu putea mânca nici o mâncare care necesita a fi mestecată, ci doar consuma lichide.

Într-o zi am venit să-l vizitez – în calitate de unchi al meu, pentru a vedea cum se simte și a-l încuraja, întrucât știam că prezența mea îi face bine și-i dă putere. La una din vizite mi-a zis aproape impunător – te rog să-mi aduci un antricot bun. Am fost uimit de rugăminta lui și am încercat să-i explic că nu are voie, că este total în contradicție cu ce i-au indicat medicii. Anton m-a prins de mână foarte blajin, pentru că nu avea putere și mi-a zis: Uită-te la mine, eu sunt aproape schelet. Știu că destinul este să mor. Nu mi-a rămas mult să mai trăiesc. Te rog din suflet, tu care îmi ești cel mai aproape, să-mi faci ultima plăcere. Într-adevăr nu am mai putut să-l contrazic. M-am dus, i-am cumpărat un antricot și l-am rugat să mănânce foarte încet și cu multă poftă.

M-am uitat la el cum a savurat mirosul și a gustat din acel antricot și l-am văzut cât este de fericit.

Ochii lui străluceau. Mi-a spus – mi-ai făcut o plăcere desosebită. Nu mai contează ce va fi, eu mă simt fericit.

Estela avea vârsta de 93 de ani. Nu a mai vrut să trăiască. La un moment dat își pierduse vederea, făcea pe ea, refuza să mai iasă din casă și pat, dar în ciuda acestora, mintea ei rămăsese lucidă. Căzuse de câteva ori prin casă și de aceea îi era frică să se mai ridice din pat, pentru a nu cădea din nou, mai ales că nu o ajuta vederea, să mai poată vedea ce este în jurul ei. Înainte, aproape toate orele le petrecea într-un parc. Soțul ei – care a fost o personalitate importantă și anume ministru în timpul comunismului, era decedat. Între ea și acesta a fost o idilă de viață. El o lua peste tot, mergeau la petreceri, unde le plăcea să danseze împreună. Ea era foarte frumoasă și toți prietenii lor o admirau și le plăcea să îi invite ca un cuplu. Fiica ei Adriana m-a sunat într-o zi și m-a rugat, să vin să o vizitez pe mama ei, care se afla într-o stare deplorabilă. Nu mai dorea să se dea jos din pat și o ruga pe fata ei să-i scurteze viața. Când am intrat, din casă m-a întâmpinat un miros foarte greu. Femeia s-a bucurat de venirea mea și am început să purtăm un dialog despre situația ei.

În perioada aceea obișnuiam să fumez și mi-am aprins o țigară. Estela a simțit fumul de țigară, s-a apriopat de mine și a zis – vai, ce fum grozav este. Aceasta este țigara pe care eu o fumam. Pot și eu să primesc o țigară de la tine?

În acel moment a sărit fiica ei și a spus – mamă, tu știi că medicii nu-ți mai permit să fumezi. În afară de bolile pe care le are în istoric, are și probleme cu plămâni și nu avem voie să-i dăm vreo țigară.

Estela, ca o formă de disperare, a intrat în pat, s-a acoperit și a încetat să mai vorbească cu mine. Am simțit o regresie, am văzut o femeie într-o formă deplorabilă, căreia i s-au luat toate lucrurile frumoase din viața ei, inclusiv plăcerea de a fuma o țigară, pentru a i se prelungi viața într-un mod superficial și nejustificat.

Cu toate că Adriana nu a lăsat-o să fumeze, eu am ocolit-o și i-am dat Estelei o țigară. Ea a rămas câteva minute surprinsă, dar foarte fericită. A luat țigara între degete, a mirosit-o, iar apoi, într-un mod foarte grațios, a aprins-o. Pentru Estela țigara a reprezentat toată lumea pe care a avut-o cu soțul ei, toate amintirile frumoase petrecute alături de el în diferitele locuri unde era invitat în mod oficial în calitate de ministru.

Dr. Miron Itzhak

Psiholog clinician principal cu drept de supervizare